

EUROBAROMETER 67

JAVNO MNIJENJE U EUROPSKOJ UNIJI

PROLJEĆE 2007.

NACIONALNI IZVJEŠTAJ

HRVATSKA

Ovo je istraživanje naručila i uskladila Opća uprava za komunikacije.

Ovaj je izvještaj proizveden za Delegaciju Europske komisije u Hrvatskoj.

Ovaj spis ne predstavlja gledište Europske komisije.

Tumačenja i mišljenja koja sadrži isključivo su autorova.

Uvod

Istraživanje javnoga mnijenja Standard Eurobarometra provodi se dva puta godišnje. Ovogodišnje, 67. istraživanje (EB 67), provođeno je od 10. travnja do 15. svibnja 2007. u svih 27 država članica Europske unije, u dvjema državama kandidatkinjama u pregovorima – Hrvatskoj i Turskoj (u bivšoj jugoslavenskoj Republici Makedoniji, kojoj nadnevak za početak pregovora nije još određen, istraživanje nije provedeno), kao i u dijelu Cipra koji je pod turskom upravom. Ovo je šesto takvo istraživanje koje je obuhvatilo Hrvatsku.

Tijekom polugodišnjega razdoblja između posljednjih dvaju istraživanja Standard Eurobarometra Njemačka je od Finske preuzela predsjedanje Europskom unijom. Njemačko se gospodarstvo izvuklo iz recesije i ubrzalo rast, povukavši za sobom i ostala gospodarstva u EU-u. To je svakako jedan od razloga za ponovni rast optimizma europskih građana, koji pokazuje ovo istraživanje. Drugi je činitelj porasta optimizma činjenica da su u EU 1. siječnja 2007. ušle dvije nove članice, Bugarska i Rumunjska. Kako je riječ o srednje velikim i relativno nerazvijenim zemljama, pozitivna očekivanja njihovih građana od članstva u EU-u također su utjecala na povećanje prosječnog optimizma u EU-u.

Hrvatska je u pregovorima s Europskom unijom o članstvu između prethodnoga i ovoga Eurobarometrova istraživanja otvorila novih pet poglavlja: četiri pod finskim predsjedanjem – *Obrazovanje i kulturu*, koje je istoga dana i zatvoreno, *Gospodarsku i monetarnu politiku*, *Carinsku uniju* i *Poduzetništvo i industrijsku politiku*, a jedno, *Pravo intelektualnoga vlasništva*, pod njemačkim predsjedanjem, te je predala osam pregovaračkih polazišta i ispunjeno mjerilo za otvaranje pregovora o još jednome poglavlju – *Pravdi, slobodi i sigurnosti*.

Unutarnjopolitičko područje obilježile su pripreme za predizbornu kampanju za jesenske parlamentarne izbore. Najviše su mjesta u hrvatskim glasilima zauzimale bolest i smrt predsjednika vodeće oporbene Socijaldemokratske partije Hrvatske (SDP) Ivice Račana, pripreme za izbor njegova nasljednika te predlaganje Ljube Jurčića kao SDP-ova premijerskoga kandidata.

Naručitelj istraživanja Standard Eurobarometra je Opća uprava za komunikacije Europske komisije, a proveo ga je konzorcij TNS Opinion & Social, koji čine Taylor

Nelson Sofres i EOS Gallup Europe. U Hrvatskoj je podatke prikupila agencija Puls, a obradio ih je i izvješće napisao dopisnik *Večernjega lista* iz Bruxellesa Stojan de Prato.

Glavne teme ovoga istraživanja su:

1. **klima mišljenja:** a) zadovoljstvo životom b) kratkoročna očekivanja c) srednjoročne usporedbe d) usporedbe stanja u zemlji s EU-om e) dva najvažnija pitanja s kojima se zemlja suočuje f) povjerenje u ustanove g) povjerenje u glasila
2. **stavovi o Europskoj uniji:** a) doživljaj EU-a b) članstvo u EU-u c) kakav EU d) izvori obavijesti o EU-u
3. **podjela mjerodavnosti:** a) ravnopravnost u odlučivanju b) razina odlučivanja
4. **pedeset godina Europske unije:** a) prvih pola stoljeća b) budućnost europskih integracija c) idućih pola stoljeća
5. **globalizacija:** a) globalizacija: dobra ili loša? b) stavovi o gospodarskim pojmovima
6. **profili:** a) privrženost životnoj okolini b) politička opredijeljenost c) posjedovanje dobara.

Zadovoljstvo Hrvata životom između dvaju je posljednjih Eurobarometrovih istraživanja stagniralo na razini od 72 posto i osam je bodova niže od europskoga prosjeka. Glede kratkoročnih očekivanja, u EU-u raste optimizam, a u Hrvatskoj pesimizam. Srednjoročno, i u Hrvatskoj i u EU-u optimisti prevladavaju nad pesimistima. Nezaposlenost i zločin i za hrvatske su i za europske ispitanike dva najvažnija pitanja s kojima se njihova zemlja suočuje, iako je postotak zabrinutih u Hrvatskoj znatno viši od europskoga prosjeka. Ipak, nezaposlenost iz ispitivanja u ispitivanje zabrinjava sve manje Hrvata.

Dok je povjerenje u ustanove u EU-u u znatnome porastu, u Hrvatskoj je neznatno poraslo povjerenje u Vladu, ali je i dalje na niskoj razini. Povjerenje u Sabor stagnira na podjednako niskoj razini, dok je blago poraslo povjerenje u Europsku uniju. Smanjilo se, međutim, povjerenje Hrvata u Europsku komisiju, Europski parlament i Vijeće EU-a, a poraslo je u Europsku središnju banku, no i u pogledu nje prevladava nepovjerenje.

Dok u EU-u raste povjerenje u sva glasila, u Hrvatskoj je u padu povjerenje u obavijesti s interneta. U blagome je porastu povjerenje u tisak, iako je još na niskoj razini, dok je znatno poraslo povjerenje u radio, a posebice u televiziju.

Natpolovična većina europskih ispitanika, njih 52 posto, doživljava Europsku uniju pozitivno, a samo njih 15 posto negativno. U Hrvatskoj je i jednih i drugih po 30 posto, dok je 38 posto neopredijeljenih. Prije pola godine EU je pozitivno doživljavalo 46, a negativno 17 posto njezinih građana. Tada je pozitivan dojam o EU-u imalo 33, a negativan 29 posto Hrvata. Samo 29 posto Hrvata smatra da bi članstvo u EU-u za Hrvatsku bilo dobro, a postotak manje je onih koji drže da bi bilo loše. Dobrobit od članstva očekuje pak 43 posto Hrvata, ali je pet indeksnih bodova više onih koji je ne očekuju. Dok je u EU-u onih koji su iskusili dobrobit od članstva sada 59 posto, pet bodova više nego prije pola godine, u Hrvatskoj je optimista dva boda manje, a pesimista, koji su prešli u vodstvo, pet bodova više. Ipak, Hrvati bi se u većini osjećali sigurnije (49:43%) te drže da bi Hrvatska bila gospodarski (53:39%) i politički (45:35%) postojanija da je članica EU-a.

Iz sljedećih se odgovora mogu, međutim, iščitati bojazni koje dovode do pesimističnih odgovora hrvatskih ispitanika: naime, dok Europljani očekuju rast utjecaja svoje zemlje u EU-u, Hrvati u natpolovičnoj većini očekuju suprotno; dok dvotrećinska većina Europljana smatra da se na interese njihove zemlje u EU-u dobro pazi, zamalo jednako toliko Hrvata smatra da EU za interese Hrvatske ne mari.

Ipak, 53 posto Hrvata optimistično je glede budućnosti EU-a – iako znatno manje od europskoga prosjeka (69%) – te se u velikoj većini zalažu za zajedničke europske politike.

No dok je u 27 država EU-a porasla samo za tri indeksna boda i podupire ga ispodpolovična većina (49%), u Hrvatskoj je u proteklih pola godine narasla s manje od dvije trećine na gotovo tri četvrtine (72%) ispitanika.

Ogromna je većina Hrvata za to da EU hitno krene u borbu protiv klimatskih promjena i smanji ispuštanje stakleničkih plinova.

Za razliku od europskih ispitanika, natpolovična većina hrvatskih ne vjeruje da će ih EU zaštititi od negativnih učinaka globalizacije, ali relativna većina njih vjeruje da će im pomoći bolje iskoristiti one pozitivne. Gospodarski, hrvatski su ispitanici nešto liberalniji od europskih, iako ih se više od tri petine zalaže za državu blagostanja.

Hrvati su izrazito privrženi kako mjestu u kojemu žive, tako i svojoj zemlji, što objašnjava slabu pokretljivost radne snage. Dok su državljani zemalja članica EU-a natpolovično privrženi i Europskoj uniji, u Hrvatskoj to nije niti trećina ispitanika.

Prema političkoj opredijeljenosti, i u Hrvatskoj i u EU-u najviše je onih koji se smještaju na političko središte. Na drugome su mjestu, s otprilike četvrtinom ispitanika, oni s lijeva, a posljednji, s približno petinom, oni s desna.

Hrvata koji posjeduju automobil malo je više od europskoga prosjeka, no osam je indeksnih bodova manje Hrvata koji se na internet mogu spojiti od kuće.

Reprezentativni uzorak građana starijih od 15 godina, na kojemu je ispitivanje provedeno, obuhvatio je ukupno 29.222 ispitanika – 26.717 stanovnika 27 država EU-a, 1.000 Hrvata, 1.005 Turaka i 500 stanovnika dijela Cipra pod turskom upravom. Sa sudionicima istraživanja ispitivači su razgovarali izravno u njihovim domovima.

Svi su rezultati ispitivanja procjene, čija pouzdanost varira ovisno o veličini uzorka. Tako je na uzorku od 1.000 ispitanika (koliko ih je bilo u Hrvatskoj) pri rezultatu od 10 ili 90 posto moguće odstupanje 1,9 indeksnih bodova; pri 20 ili 80 posto 2,5 bodova, pri 30 ili 70 posto 2,7 bodova, pri 40 ili 60 posto 3 boda, a pri 50 posto 3,1 bod. U prethodnim istraživanjima katkada zbroj podataka nije iznosio 100, nego 99 ili 101. Nije bila riječ o pogrešci, nego o odstupanju nastalome zbog zaokruživanja, pri kojemu se, na primjer, rezultat od 1 do 1,49 prikazuje kao 1, a od 1,5 do 2 kao 2. U ovome je istraživanju zaokruživanje prilagođeno tako da zbroj uvijek iznosi 100. Različite su metode zaokruživanja usvojene za grafikone i druge nositelje podataka, pa se stoga prikazane brojke mogu razlikovati za postotak pri zbrajanju pojedinih polja.

Kada se u tekstu rabi izraz Hrvat ili Hrvatica, ne misli se na nacionalnu, nego na građansku pripadnost. Izraz Europljanin odnosi se pak na ispitanika koji je građanin neke od država članica Europske unije.

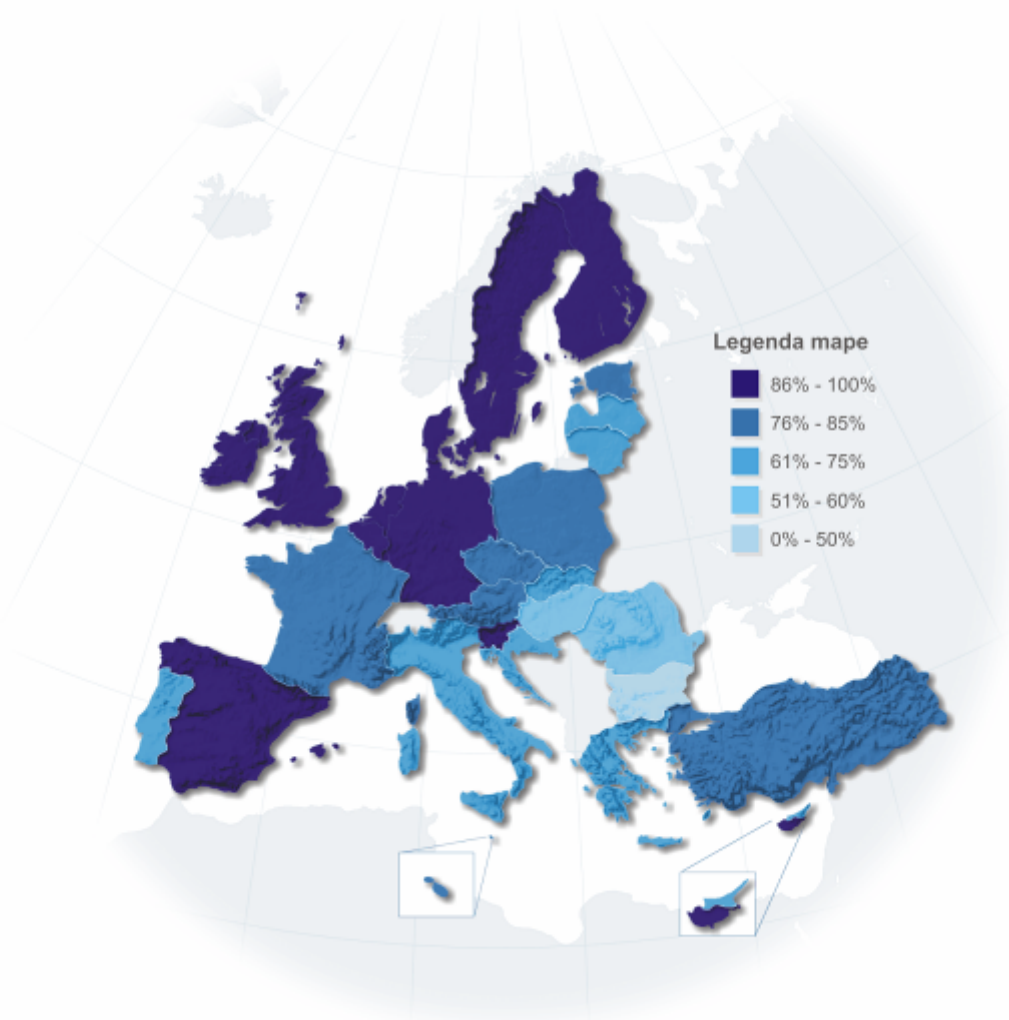
1. Klima mišljenja

1.1 Zadovoljstvo životom

Pitanje: QA3. Sveukupno gledajući, jeste li svojim životom vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, ne naročito zadovoljni ili niste uopće zadovoljni?

Odgovori: Vrlo zadovoljan + Prilično zadovoljan

	DK	97%
	NL	97%
	SE	97%
	FI	94%
	LU	92%
	SI	91%
	IE	90%
	BE	89%
	UK	89%
	ES	88%
	CY*	87%
	DE	86%
	AT	84%
	FR	82%
	CZ	82%
	MT	82%
	EU27	80%
	EE	78%
	PL	77%
	IT	74%
	SK	72%
	EL	67%
	LT	65%
	LV	63%
	PT	62%
	RO	53%
	HU	51%
	BG	36%
* CY(10c) = 70%		
	TR	76%
	HR	72%

Hrvati su u prosjeku prilično zadovoljni svojim životom, ali osam indeksnih bodova manje nego prosječni stanovnik EU-a 27. U proteklih je godinu dana zadovoljstvo Hrvata životom stagniralo, dok se u EU-u, uključivanjem nezadovoljnijih Rumunja i Bugara, smanjilo za dva boda. U Turaka se u međuvremenu zadovoljstvo životom povećalo za pet bodova te su u tome prestigli Hrvate.

Osim Bugara i Rumunja, od Hrvata su u EU-u životom nezadovoljniji Mađari, Portugalci, Latvijci, Litavci i Grci, a jednako su zadovoljni Slovaci.

U Hrvatskoj je žena jednako zadovoljnih kao muškaraca, 72%, dok je nezadovoljnih postotak više (28:27%). Zadovoljstvo opada porastom dobi, pa su najzadovoljniji, 86%, mladi do 24 godine starosti, a najmanje je zadovoljnih, 65%, među starijima od 55. Po zanimanjima, najzadovoljniji su studenti (92%), a zanimljivo je da i među nezaposlenima zadovoljni životom uvelike prevladavaju (62%). Regionalno, najzadovoljniji su Dalmatinci (80%); slijede Zagrepčani, Istrani, Riječani i Gorani (78%), pa stanovnici sjeverne Hrvatske (67%) i Like i Banovine (65%), a najmanje su zadovoljni Slavonci (62%).

1.2 Kratkoročna očekivanja

Kakvi očekujete da će biti idućih 12 mjeseci kada je riječ o...

(U zagradama su postotci iz istraživanja protekle jeseni, ako se razlikuju od sadašnjih.)

	bolje		lošije		jednako		ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
vašem životu općenito	37% (34%)	34%	11% (12%)	15%	49% (51%)	50% (49%)	3%	1% (2%)
gospodarskome stanju u vašoj zemlji	28% (20%)	19% (20%)	27% (35%)	37%	38% (40%)	40% (38%)	7% (5%)	4%
gospodarskome stanju u vašemu domaćinstvu	27% (24%)	27%	16% (19%)	16% (20%)	54% (55%)	55% (49%)	3% (2%)	2% (3%)
stanju zaposlenosti u	31% (23%)	19% (21%)	27% (34%)	36% (38%)	35% (38%)	40% (36%)	7% (5%)	5% (6%)

vašoj zemlji								
stanju vaše osobne zaposlenosti	23%	22%	8% (9%)	9% (10%)	60%	51% (49%)	9% (8%)	18% (20%)
gospodarskome stanju u EU-u	28%	22%	16%	23%	38%	39%	18%	16%

U EU-u je zamjetljiv porast kratkoročnog optimizma u odnosu na jesensko istraživanje. Kada je riječ o gospodarskome stanju u zemlji, optimista je čak osam indeksnih bodova više. U Hrvatskoj je u međuvremenu blago porastao pesimizam. Na objema stranama, međutim, prevladavaju rezignirani. No do 40 godine starosti kratkoročno je optimistična zamalo polovica hrvatskoga pučanstva, a nakon toga se optimizam odjednom prepolovljuje. Regionalno, kratkoročno su najoptimističniji Dalmatinci (47%) i samo je u Dalmaciji optimista više nego rezigniranih (44%). Slijede stanovnici Like i Banovine (39%), pa Istrani, Riječani i Gorani (38%), Zagrepčani (32%) i Slavonci (29%). Najmanje je optimista u sjevernoj Hrvatskoj (24%), gdje je i najviše rezigniranih (56%).

1.3 Srednjoročne usporedbe

1.3.1 Kakvo je vaše sadašnje osobno stanje u odnosu na ono prije pet godina?

	bolje	jednako	lošije	ne zna
EU 27	38%	33%	28%	1%
HR	38%	33%	28%	1%

U usporedbi sadašnjega osobnog stanja s onim prije pet godina Europljani i Hrvati posve se podudaraju. Oni koji ga ocjenjuju boljim pretežu i nad rezigniranimima i nad onima koji smatraju da im je danas lošije.

1.3.2 Kakvo osobno stanje očekujete za pet godina u usporedbi s današnjim?

	bolje	jednako	lošije	ne zna
EU 27	43%	38%	14%	5%
HR	44%	33%	15%	8%

Kada je riječ o očekivanjima za idućih pet godina, optimisti još više pretežu nad pesimistima, gotovo jednako u EU-u 27 kao i u Hrvatskoj. U Hrvatskoj je, međutim, pet indeksnih bodova više rezigniranih.

1.4 Usporedbe stanja u zemlji s EU-om

Kakvo je stanje navedenih područja u vašoj zemlji kada ga usporedite s prosjekom EU-a?

	bolje		lošije		jednako (spontano)		ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
gospodarstvo	38%	11%	49%	81%	6%	4%	7%	4%
zaposlenost	32%	7%	54%	85%	7%	5%	7%	3%
životni troškovi	24%	11%	65%	82%	5%	4%	6%	3%
cijene energije	17%	11%	63%	74%	5%	7%	15%	8%
zdravstvo	41%	19%	48%	74%	5%	3%	6%	4%
mirovine	27%	6%	56%	87%	4%	2%	13%	5%
društvena skrb	42%	11%	44%	78%	5%	2%	9%	9%
obrazovni sustav	39%	40%	44%	46%	8%	9%	9%	5%
kakvoća života	48%	27%	40%	66%	7%	4%	5%	3%
javni prijevoz	36%	18%	44%	64%	8%	9%	12%	9%
stanje okoliša	43%	46%	39%	45%	10%	5%	8%	4%
znanje stranih jezika	32%	36%	52%	48%	7%	8%	9%	8%

Samo za stanje okoliša Hrvati drže da je u Hrvatskoj malo bolje od prosjeka EU-a. Slično o stanju okoliša u svojim zemljama misle i građani zemalja članica EU-a, koji u prosjeku, za razliku od Hrvata, također smatraju da je kakvoća života u njihovoj zemlji bolja od europskoga prosjeka.

1.5 Dva najvažnija pitanja s kojima se vaša zemlja suočuje

(U zagradama su postotci iz istraživanja protekle jeseni, ako se razlikuju od sadašnjih.)

	EU 27	RH
zločin	24% (23%)	50%
gospodarsko stanje	20% (23%)	35% (39%)
rast cijena/inflacija	18% (16%)	11% (7%)
porezi	8% (7%)	2% (1%)
nezaposlenost	34% (40%)	62% (65%)
terorizam	12% (15%)	2% (1%)
obrana/vanjski poslovi	2% (2%)	1% (0%)
stanovanje	8% (5%)	4% (3%)
useljavanje	15% (21%)	1%
zdravstveni sustav	18% (16%)	8%
obrazovni sustav	9% (7%)	2% (3%)
mirovine	12% (10%)	17% (10%)
zaštita okoliša	7% (4%)	1% (1%)
energetika	4% (3%)	0%
ostalo (spontano)	1%	1%
ne zna	1%	1% (4%)

Nezaposlenost je i dalje na prvome mjestu među teškoćama koje Hrvati ističu, ali dva indeksna boda manje nego protekle jeseni. Na drugome je mjestu s postojanih 50 bodova zločin. Na trećemu je mjestu gospodarsko stanje, ali ono sada zabrinjava četiri indeksna boda manje ispitanika nego jesenas. Četvrte su mirovine, ali zabrinutih je sada čak sedam indeksnih bodova više.

I u EU-u nezaposlenost predstavlja najveću brigu ispitanike, ali za gotovo upola manje njih nego u Hrvatskoj te punih šest indeksnih bodova manje nego jesenas. Zločin je također na drugome mjestu, ali opet zabrinjava prosječno upola manje europskih nego hrvatskih ispitanika. Kao u Hrvatskoj, tako je i u EU-u gospodarsko stanje na trećemu mjestu, s čak 15 bodova manje zabrinutih nego u Hrvatskoj, a tri boda manje zabrinutih nego jesenas. Na četvrtome je mjestu inflacija, uz porast od dva indeksna boda.

1.6 Povjerenje u ustanove

Koliko povjerenja imate u svaku od sljedećih ustanova:

(U zagradama su postotci iz istraživanja protekle jeseni, ako se razlikuju od sadašnjih.)

	naginje vjerovati		naginje ne vjerovati		ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Vladi	41% (30%)	18% (17%)	53% (62%)	78% (76%)	6% (8%)	4% (7%)
Saboru	43% (33%)	19% (19%)	50% (58%)	77% (73%)	7% (9%)	4% (8%)
Europskoj uniji	57% (45%)	35% (33%)	32% (40%)	55% (53%)	11% (14%)	10% (14%)
Europskome parlamentu	56% (52%)	39% (46%)	28% (32%)	47% (36%)	16%	14% (18%)
Europskoj komisiji	52% (48%)	36% (43%)	27% (31%)	49% (36%)	21% (21%)	15% (21%)
Vijeću EU-a	47% (42%)	38% (44%)	26% (29%)	46% (36%)	27% (28%)	16% (20%)
Europskoj središnjoj banci	53% (51%)	40% (35%)	25%	45% (39%)	22% (24%)	15% (26%)

Nacionalnoj vladi i parlamentu ni Europljani u većini ne nagnju vjerovati, no nepovjerenje Hrvata u Vladu i Sabor drastično je niže.

Dok povjerenje u EU u europskih ispitanika prilično raste i sada je čak 12 indeksnih bodova veće nego prije pola godine, u Hrvatskoj joj natpolovična većina ispitanika ne vjeruje.

Povjerenje u Europski parlament, Europsku komisiju i Vijeće EU-a u Hrvatskoj je također u padu, dok u europskih ispitanika zamjetljivo raste te je sada, osim u Vijeće EU-a koje čine predstavnici nacionalnih vlada, natpolovično. I u Europsku središnju banku povjerenja ima sve izraženija natpolovična većina Europljana. Iako je to jedina ustanova u pogledu koje je povjerenje hrvatskih ispitanika u proteklih pola godine poraslo, većina je njih, međutim, prema njoj i nadalje nepovjerljiva.

1.7 Povjerenje u glasila

Koliko povjerenja imate u sljedeća glasila:

(U zagradama su postotci iz istraživanja protekle jeseni, ako se razlikuju od sadašnjih.)

	naginje vjerovati		naginje ne vjerovati		ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
tisak	47% (44%)	36% (33%)	48% (49%)	60%	5% (6%)	4% (7%)
radio	66% (63%)	58% (50%)	28% (29%)	39% (42%)	6% (8%)	3% (7%)
televizija	58% (53%)	56% (46%)	37% (42%)	43% (48%)	5%	1% (5%)
internet	39% (34%)	32% (34%)	35% (35%)	32% (36%)	26% (30%)	29% (30%)

Povjerenje u tisak u proteklih je pola godine i u EU-u i u Hrvatskoj blago poraslo, iako mu većina ispitanika – u Hrvatskoj znatna – ne vjeruje.

Radio, kao najinteraktivnije glasilo, i dalje uživa najveće, k tome rastuće, povjerenje. U Hrvatskoj mu sada vjeruje čak osam indeksnih bodova više ispitanika nego prije pola godine.

Najviše je – u Hrvatskoj za čak 10 indeksnih bodova – u proteklih pola godine poraslo povjerenje u televiziju, iako ona i dalje zaostaje za radijem.

Iako povjerenje u EU raste, ni Hrvati ni Europljani nisu posve načistu koliko mogu vjerovati podacima na internetu.

2. Stavovi o Europskoj uniji

2.1 Doživljaj EU-a

2.1.1 Kako sljedeće riječi opisuju vaš doživljaj Europske unije?

	dobro		loše		ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
suvremena	70%	74%	22%	18%	8%	8%
demokratska	70%	68%	21%	23%	9%	9%
zaštitnička	57%	46%	30%	43%	13%	11%
neučinkovita	37%	36%	46%	51%	17%	13%
tehnokratska	48%	46%	22%	24%	30%	30%

„Suvremena“ i „demokratska“ riječi su koje najbolje opisuju EU, smatraju i njezini građani i Hrvati. Europski ispitanici jače od Hrvata doživljavaju njezinu zaštitničku ulogu. Iako je većina ni jednih ni drugih ne doživljava neučinkovitom, zamalo polovica i europskih i hrvatskih ispitanika smatra je tehnokratskom.

2.1.2 Ima li EU za vas općenito pozitivan, negativan ili neutralan lik?

	EU 27	HR
pozitivan	52%	30%
negativan	15%	30%
neutralan	31%	38%
ne zna	2%	2%

Dok natpolovična većina europskih ispitanika EU doživljava pozitivno, a tek 15 posto njih negativno, u Hrvatskoj je najviše onih koji su prema EU-u neopredijeljeni. Onih koji pozitivno i negativno misle o EU podjednak je broj, zamalo po trećina ispitanika. Hrvati misle o EU-u pozitivnije nego Hrvatice (34:27%), dok je unutar oba spola podjednako (30%) onih koji misle negativno. Neopredijeljenih je među ženama pak vidljivo više nego među muškarcima (41:34%).

Dobno gledano, onih koji misle pozitivno najviše je među starijima od 55 godina (34%), a onih negativna mišljenja u skupini od 40 do 54 (39%).

Dok samo 29% studenata o EU-u misli pozitivno, a 28% negativno, najbolje je mišljenje o EU-u među samozaposlenima, gdje dobro misli 46% ispitanika.

Negativno mišljenje prevladava nad pozitivnim samo među domaćicama (39:13%) te nezaposlenima (35:20%).

Regionalno promatrano, onih koji o EU-u dobro misle najviše je u Lici i Banovini (37%), Dalmaciji (35%), pa u Zagrebu (32%). Negativno mišljenje prevladava nad pozitivnim u Istri, Rijeci i Gorskom kotaru (37:32%), Slavoniji (28:26%) i sjevernoj Hrvatskoj (37:23%).

2.1.3 Što EU znači vama osobno (može više odgovora)?

	EU 27	RH
mir	33%	27%
gospodarski boljitak	20%	23%
demokraciju	22%	19%
društvenu zaštitu	10%	13%
slobodu putovanja, studiranja i rada bilo gdje u EU-u	52%	43%
kulturnu raznolikost	27%	21%
snažniji glas u svijetu	26%	20%
euro	39%	24%
nezaposlenost	14%	12%
birokraciju	21%	8%
rasipanje novca	20%	11%
gubitak kulturnog identiteta	12%	26%
više zločina	17%	22%
nedostatan nadzor vanjskih granica	18%	10%
drugo (spontano)	2%	2%
ne zna	3%	3%

Za razliku od europskih ispitanika, hrvatski ne doživljavaju Europsku uniju toliko birokratskom, niti ih, zbog zasad zanemariva nezakonita useljavanja, toliko zabrinjava

nedostatan nadzor vanjskih granica EU-a. No i nadalje se mnogo više od Europljana boje da će u EU-u izgubiti kulturni identitet.

2.2 Članstvo u EU-u

2.2.1 Je li članstvo vaše zemlje u EU-u dobro ili loše?

	EU 27	RH
dobro	57%	29%
loše	15%	28%
ni dobro ni loše	25%	40%
ne zna	3%	3%

Dok je u proteklih godinu dana broj Europljana koji smatraju da je za njihovu zemlju članstvo u EU-u dobro porastao za dva indeksna boda, u Hrvatskoj je sada takvih čak pet bodova manje, a tri je boda više onih koji drže da je članstvo u EU-u loše za Hrvatsku. Četiri je pak boda više rezigniranih.

Samo 27 posto studenata smatra da je članstvo u EU-u za Hrvatsku dobro, dok ih 24 posto drži suprotno. Optimisti nad pesimistima pretežu među samozaposlenima (45:34%), upraviteljima (40:31%) i umirovljenicima (33:27%), dok je pesimista više među bijelim ovratnicima (31:26%), nezaposlenima (31:22%), domaćicama (28:13%) i manualnim radnicima (27:26%).

Regionalno gledano, optimista je najviše u Lici i Banovini (36:22%), Zagrebu (32:26%) i Dalmaciji (31:23%). Pesimisti pretežu u Slavoniji (31:28%) i sjevernoj Hrvatskoj (32:21%), a najviše ih je u Istri, Rijeci i Gorskom kotaru (38:28%).

2.2.2 Smatrate li da (će) vaša zemlja od članstva u EU-u ima (imati) dobrobit?

	EU 27	RH
da	59%	43%
ne	30%	48%
ne zna	9%	9%

Građana EU-a koji osjećaju dobrobit od članstva sada je pet indeksnih bodova više nego prije godinu dana i upola ih je više od onih koji ne primjećuju dobrobit od

članstva. U Hrvatskoj se, međutim, broj optimista u međuvremenu smanjio za dva, a onih koji od članstva ne očekuju dobrobit porastao za pet bodova.

Dobno promatrano, optimista je u Hrvatskoj više nego pesimista samo među mladima do 24 godine te među starijima od 55.

Prema zanimanju, optimisti najviše pretežu među upraviteljima (57:36%), zatim studentima (47:43%) i umirovljenicima (46:45%). Pesimista je najviše među domaćicama (60:24%), pa među samozaposlenima (54:44%), manualnim radnicima (51:41%), nezaposlenima (50:39%) i bijelim ovratnicima (49:45%).

Regionalno gledano, optimisti pretežu samo u Lici i Banovini (55:38%) te Zagrebu (49:44%), dok pesimisti prevladavaju u Dalmaciji (43:41%), Istri, Rijeci i Gorskom kotaru (48:46%), Slavoniji (50:42%) te naročito u sjevernoj Hrvatskoj (62:31%).

2.2.3 Slažete li se sa sljedećim tvrdnjama?

	slaže se		ne slaže se		ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Osjećao bih se sigurnijim da je/Osjećam se sigurnijim jer je naša zemlja članica EU-a.	52%	49%	39%	43%	9%	8%
Bili bismo gospodarski postojaniji da je/Gospodarski smo postojaniji jer je naša zemlja članica EU-a.	51%	53%	39%	39%	10%	8%
Bili bismo politički postojaniji da je/Politički smo postojaniji jer je naša zemlja članica EU-a.	45%	56%	45%	35%	10%	9%
Naša zemlja postat će utjecajnija u EU-u.	52%	39%	33%	53%	15%	8%

Moj glas vrijedi u EU-u.	35%	36%	55%	52%	10%	12%
U EU-u se dobro pazi na interese naše zemlje.	66%	31%	26%	60%	8%	9%
Najveće zemlje imaju u EU-u najveću moć.	75%	79%	17%	15%	8%	6%
Razumijem kako EU djeluje.	43%	48%	50%	43%	7%	9%

Hrvati u nešto manjem broju od građana EU-a 27 smatraju da će im EU pružiti sigurnost, ali podjednako kao i građani EU-a očekuju od članstva veću gospodarsku postojanost.

Dok su Europljani podijeljeni oko utjecaja članstva u EU-u na političku postojanost njihove zemlje, Hrvati u znatnoj većini očekuju da će Hrvatska u EU-u biti politički postojanija.

Europljani očekuju daljnji rast utjecaja svoje zemlje u EU-u, dok su Hrvati pak po tom pitanju u natpolovičnoj većini pesimistični.

Natpolovična većina i Europljana i Hrvata ne smatra da njihov glas u EU-u ima vrijednost, a tek ih nešto više od trećine misli suprotno.

Dvotrećinska većina Europljana smatra da se na interese njihove zemlje u EU-u dobro pazi. Gotovo jednako toliko Hrvata smatra da EU za interese Hrvatske nije briga.

I Europljani i Hrvati u ogromnoj su većini uvjereni da moć pojedine zemlje u EU-u ovisi o njezinoj veličini.

Natpolovična je većina Hrvata uvjerena da razumije kako EU djeluje, dok je u EU-u polovica onih koji drže da im djelovanje EU-a nije jasno.

2.3 Kakva Europska unija?

2.3.1 Jeste li za Europsku uniju sa sljedećim sadržajima:

(U zagradama su postotci iz istraživanja protekle jeseni, ako se razlikuju od sadašnjih.)

	za		protiv		ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
europska monetarna unija s jedinstvenom valutom – eurom	63% (60%)	68% (63%)	31% (33%)	26% (30%)	6%	6% (7%)
jedinstvena zajednička vanjska politika	72% (68%)	69% (65%)	18% (21%)	23% (25%)	10% (11%)	8% (10%)
zajednička obrambena i sigurnosna politika	77% (75%)	77% (71%)	15% (16%)	16% (21%)	8% (9%)	7% (9%)
nastavak širenja na druge zemlje	49% (46%)	72% (64%)	39% (42%)	19% (22%)	12%	9% (14%)
ustav za EU	66% (63%)	67% (64%)	20% (21%)	19% (19%)	14% (16%)	14% (17%)
različite brzine izgradnje EU-a u pojedinim skupinama zemalja	48% (40%)	36% (32%)	36% (42%)	52% (50%)	16% (18%)	12% (18%)

Hrvati se ne razlikuju mnogo od prosjeka EU-a 27 u tome kakvu uniju žele. I jedni i drugi u otprilike dvotrećinskoj većini žele zajedničku europsku valutu, kojoj je potpora u proteklih pola godine na objema stranama porasla. U još izraženijoj većini, također uz rastuću potporu, žele zajedničku vanjsku te obrambenu i sigurnosnu politiku. Dvotrećinska većina i Europljana i Hrvata također želi da EU ima ustav, također uz porast potpore. Protivnici ustava ne pretežu nad podupirateljima ni u

jednoj zemlji, a potpora ustavu ispodpolovična je samo u Austriji, Danskoj, Finskoj, Švedskoj i Ujedinjenome Kraljevstvu te u Turskoj i među ciparskim Turcima.

Raste i potpora nastavku proširenja EU-a. No dok je u EU-u 27 porasla tek za tri indeksna boda i podupire ga ispodpolovična većina, u Hrvatskoj je u proteklih pola godine narasla s manje od dvije trećine do zamalo tri četvrtine ispitanika. Protivnici daljnjega širenja EU-a pretežu u Austriji, Belgiji, Finskoj, Francuskoj, Luksemburgu, Njemačkoj i Ujedinjenome Kraljevstvu. U Luksemburgu (25%) i Austriji (28%) potpora je nastavku širenja EU-a najmanja, dok je najveća u Poljskoj (76%), pa Hrvatskoj.

Dok i u EU-u 27 i u Hrvatskoj raste potpora „Europi više brzina“, u EU-u ispodpolovičnom većinom pretežu oni koji su za različite brzine izgradnje EU-a, dok je u Hrvatskoj malo porasla i potpora jedinstvenoj brzini izgradnje EU-a, pa je ona sada natpolovična. U EU-u 27 protivnici „višebrzinske Europe“ pretežu nad podupirateljima samo u Bugarskoj, Finskoj, Francuskoj, Luksemburgu, Poljskoj, Rumunjskoj i Ujedinjenome Kraljevstvu.

Kod svih se pitanja broj neopredijeljenih u proteklih pola godine smanjio.

2.3.2 Glede „Europe dviju brzina“, što je bliže vašim osobnim željama?:

	EU 27	RH
da zemlje koje su spremne jače razviti zajedničku europsku politiku u određenim važnim područjima to mogu učiniti, a da ne moraju čekati druge	47%	44%
da zemlje koje su spremne jače razviti zajedničku europsku politiku u određenim važnim područjima moraju čekati dok sve	37%	40%

druge zemlje članice ne budu za to spremne		
ne zna	16%	16%

Odgovori na ovo pitanje ponovno potvrđuju da u EU-u 27 pretežu podupiratelji „višebrzinske“, a u Hrvatskoj jedinstvene Europske unije.

2.4 Izvori obavijesti o EU-u

Kada tražite obavijesti o Europskoj uniji, njezinim politikama, ustanovama, koje izvore rabite (može više odgovora)?

	EU 27	RH
sudjelovanje na konferencijama, razgovorima, sastancima	4%	1%
razgovori s obitelji, prijateljima, kolegama	21%	24%
dnevni tisak	41%	40%
drugi tisak, tjednici	15%	10%
televizija	63%	78%
radio	26%	24%
internet	28%	19%
knjige, brošure, letci	11%	7%
telefon (informacije, <i>Europe Direct</i> i sl.)	1%	1%
Ne tražim takve obavijesti, ne zanima me (spontano).	13%	9%
nešto drugo (spontano)	1%	0%
ne zna	1%	1%

Osim što zamjetljivo manje traže obavijesti na internetu, a znatno više putem televizije, hrvatski i europski ispitanici obavještavaju se o EU-u mahom na jednak način. Nakon televizije, na drugome je mjestu dnevni tisak, a radio, iako u njega imaju najviše povjerenja, ipak služi za drugu vrstu obavijesti. Na visokome su mjestu obavijesti koje dobiju od članova obitelji, prijatelja i kolega, a relativno je malen broj onih – u Hrvatskoj manji od europskoga prosjeka – koje obavijesti o EU-u ne zanimaju.

3. Podjela mjerodavnosti

3.1 Ravnopravnost u odlučivanju

Slažete li se s tvrdnjom da je svaka europska odluka podložna pregovorima u kojima se u obzir uzimaju mišljenja nacionalnih vlada svih zemalja članica?

	EU 27	RH
slaže	63%	59%
ne slaže	23%	28%
ne zna	14%	13%

Gotovo tri petine Hrvata te čak nešto više Europljana, smatra da se mišljenja svih zemalja članica EU-a uzimaju u obzir pri usvajanju europskih odluka.

3.2 Razina odlučivanja

Smatrate li da bi za sljedeća područja odluke trebala donositi nacionalna vlada ili bi ih se trebalo donositi zajednički u Europskoj uniji?

(U zagradama su postotci iz istraživanja protekle jeseni, ako se razlikuju od sadašnjih.)

	nacionalna vlada		zajednički u EU-u		ne zna	
	EU 25	RH	EU 25	RH	EU 25	RH
borba protiv zločina	38%	41% (49%)	60% (59%)	57% (48%)	2% (3%)	2% (3%)

porezna politika	68% (69%)	63% (66%)	28% (27%)	33% (29%)	4%	4%
borba protiv nezaposlenosti	58% (59%)	51% (50%)	39% (38%)	47%	3%	2% (3%)
borba protiv terorizma	16% (18%)	26% (23%)	81% (79%)	71% (74%)	3%	3%
obrana i vanjski poslovi	33% (32%)	46% (47%)	62% (64%)	51% (48%)	5%	3% (4%)
useljavanje	37% (39%)	39% (36%)	59% (57%)	56% (57%)	4%	5% (6%)
obrazovni sustav	64% (68%)	60% (61%)	33% (29%)	37% (35%)	3%	3% (4%)
mirovine	72% (73%)	56% (61%)	25% (23%)	41% (35%)	3%	3% (4%)
zaštita okoliša	28% (32%)	52% (51%)	69% (64%)	46% (45%)	3%	2% (3%)
zdravstvena i društvena zaštita	66% (68%)	58% (60%)	31% (29%)	40% (37%)	3%	2% (4%)
poljoprivreda i ribarstvo	45%	70% (71%)	50% (49%)	27% (24%)	5%	3% (5%)
zaštita potrošača	48% (49%)	56%	48% (46%)	41% (39%)	4% (5%)	3% (5%)
znanstvena i tehnološka istraživanja	24% (26%)	32% (29%)	71% (70%)	65% (67%)	5% (4%)	3% (4%)
pomoć regijama s gospodarskim teškoćama	35% (38%)	33% (27%)	60% (57%)	64% (67%)	5%	3% (6%)
energetika	35% (36%)	43% (36%)	61% (60%)	53% (58%)	4%	4% (6%)
konkurentnost	34% (36%)	45% (38%)	57% (54%)	49% (55%)	9%	6% (8%)
prijevoz	51%	48%	45%	49%	4%	3%

gospodarstvo	50%	54%	46%	43%	4%	3%
---------------------	-----	-----	-----	-----	----	----

Većina Hrvata želi da se zajednički – hrvatska Vlada i EU – vode borba protiv zločina i terorizma, obrana i vanjski poslovi, politika useljavanja, znanstvena i tehnološka istraživanja, pomoć regijama s gospodarskim teškoćama te energetska, tržišnonatjecateljska i prijevozna politika.

U nacionalnoj bi mjerodavnosti hrvatski ispitanici zadržali poreznu politiku, borbu protiv nezaposlenosti, obrazovni sustav, mirovinsku politiku, zaštitu okoliša, zdravstvenu i društvenu zaštitu te gospodarsku politiku. Zanimljivo je da bi se hrvatski ispitanici odrekli europskih standarda zaštite potrošača te novca iz zajedničkih fondova za poljoprivredu i ribarstvo jer ih većina želi da i to ostane u nacionalnoj mjerodavnosti, što najvjerojatnije govori o njihovoj nedovoljnoj obaviještenosti.

4. Pedeset godina Europske unije

4.1 Prvih pola stoljeća

4.1.1 Koje vam riječi padnu na pamet kada je riječ o 50. obljetnici Rimskih ugovora?

	EU 27	RH
nada	49%	49%
tuga	6%	9%
ponos	17%	10%
zabrinutost	20%	38%
zadovoljstvo	27%	21%
razočaranje	10%	18%
ništa	36%	33%
ne zna	6%	4%

Jednakome postotku i prosječnih Hrvata i prosječnih Europljana, zamalo polovici, 50. obljetnica Ugovora, koji predstavljaju začetak Europske unije, budi nadu. Za otprilike trećinu ispitanika – na drugome mjestu u EU-u, a na trećemu u Hrvatskoj – ta

obljetnica ne predstavlja ništa, s time da je indiferentnih u Hrvatskoj ipak nešto manje od europskoga prosjeka. Da Hrvate muče bojazni što će im donijeti članstvo u EU-u jasno pokazuje podatak da u zamalo dvije petine ispitanika ta obljetnica pobuđuje zabrinutost. Zadovoljstvo zbog 50. obljetnice EU-a također je nešto manje u Hrvata nego u Europljana, a razočaranje zamjetljivo veće.

4.1.2 Koja su najpozitivnija postignuća europske integracije?

	EU 27	RH
mir među zemljama članicama EU-a	58%	60%
slobodno kretanje osoba, roba i usluga unutar EU-a	62%	69%
euro	27%	22%
programi studentske razmjene poput <i>Erasmusa</i>	19%	17%
zajednička poljoprivredna politika	10%	10%
nijedno (spontano)	8%	5%
nešto drugo (spontano)	1%	0%
ne zna	4%	5%

Slobodno kretanje osoba i mir najvažnija su postignuća europske integracije i za europske i za hrvatske ispitanike. Za nešto više od četvrtine Europljana, a petine Hrvata, to je i euro, za kojim ne zaostaju mnogo ni programi studentske razmjene, zahvaljujući kojima europski studenti provode studijski semestar ili godinu na sveučilištu izvan vlastite zemlje. Zajedničku poljoprivrednu politiku na objema stranama važnom smatra tek desetina ispitanika.

4.1.3 Za što od sljedećega smatrate da najviše stvara osjećaj zajedništva među građanima Europske unije (do tri odgovora)?

	EU 27	RH
povijest	21%	19%
vjera	13%	21%
vrijednosti	20%	13%

zemljopis	16%	20%
jezici	17%	17%
zakonodavstvo	12%	16%
sportovi	20%	23%
izumi, znanost i tehnologija	14%	16%
gospodarstvo	27%	35%
država blagostanja	12%	11%
solidarnost sa siromašnijim regijama	17%	16%
kultura	27%	19%
ništa od toga (spontano)	3%	2%
ništa, jer takav osjećaj ne postoji (spontano).	4%	4%
nešto drugo (spontano)	1%	0%
ne zna	5%	5%

Gospodarstvo i hrvatski i europski ispitanici smatraju najzaslužnijim za osjećaj zajedništva među građanima EU-a, Hrvata nešto više od trećine, a Europljana od četvrtine. Jednako zaslužnim kao gospodarstvo europski ispitanici, međutim, smatraju kulturu, dok su hrvatskim ispitanicima na drugome mjestu sportovi. Za Europljane sportovi i zajedničke vrijednosti dijele treće mjesto. Hrvati zajedničke vrijednosti smatraju znatno manje važnima od vjere, koja Europljanima pak nije toliko bitna za osjećaj zajedništva.

Država blagostanja, odnosno europski društveni koncept, po kojemu se Europska unija ističe u svijetu i uvelike razlikuje kako od liberalnoga SAD-a, tako i od materijalističke Kine, ni europskim ni hrvatskim ispitanicima nije ključna za osjećaj zajedništva, a manje je i jednima i drugima važna od izuma, znanosti i tehnologije. Načelo solidarnosti primijenjeno na pomoć razvoju ispodprosječno razvijenim europskim regijama ipak ističu važnim u malo većemu postotku.

Na objema stranama samo je četiri posto onih koji misle da osjećaj europskoga zajedništva ne postoji, iako ih po pet posto ne zna zašto taj osjećaj postoji.

4.2 Budućnost europskih integracija

4.2.1 Jeste li optimistični ili pesimistični kada je riječ o budućnosti Europske unije?

	EU 27	RH
optimist	69%	53%
pesimist	24%	41%
ne zna	7%	6%

Hrvati su natpolovično optimisti glede budućnosti Europske unije, no u tom optimizmu znatno zaostaju za Europljanima, gdje je optimista više od dvije trećine.

4.2.2 Na koja se od sljedećih pitanja europska integracija mora naglašeno usredotočiti u nadolazećim godinama kako bi ojačala Europsku uniju u budućnosti (do tri odgovora)?

	EU 27	RH
unutarnje tržište	13%	30%
kulturna politika	8%	6%
europska vanjska politika	16%	14%
europska obrambena politika	12%	9%
pitanja vezana uz useljavanje	29%	7%
europska obrazovna politika	14%	11%
pitanja vezana uz okoliš	34%	25%
energetska pitanja	25%	15%
solidarnost sa siromašnijim regijama	17%	39%
znanstvena istraživanja	13%	12%
društvena pitanja	25%	33%
borba protiv zločina	33%	43%
ništa od toga (spontano)	2%	1%

nešto drugo (spontano)	1%	0%
ne zna	6%	7%

Borba protiv zločina za hrvatske je ispitanike najvažnije pitanje na koje bi se europska integracija morala usredotočiti. Za europske ispitanike ona je, s deset indeksnih bodova manje glasova, na drugome mjestu, odmah iza pitanja okoliša. Potonja Hrvati, s četvrtinom glasova, stavljaju tek na peto mjesto.

Na treće mjesto Europljani stavljaju pitanja vezana za useljavanje, dok ona Hrvatima, zahvaljujući činjenici da Hrvatska nije privlačna useljeničkim masama koje hrle u razvijenije zapadne zemlje ili one koje su im do njih izravno na putu, nisu ni izdaleka toliko bitna.

Svjesni da je Hrvatska manje razvijena od europskoga prosjeka, hrvatski ispitanici na drugo mjesto stavljaju solidarnost sa siromašnijim regijama, a na treće, s trećinom glasova, društvena pitanja.

Društvena pitanja, s četvrtinom glasova, dijele u europskih ispitanika četvrto mjesto s energetsima, koja su Hrvatima pak deset indeksnih bodova manje važna za budućnost europskih integracija.

Za Hrvate je na četvrtome mjestu unutarnje tržište, čije blagodati tek trebaju iskusiti, dok ga znatna većina Europljana, očito, već uzima zdravo za gotovo.

4.2.3 EU već ima zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku. U tijeku je rasprava koliko bi se ona dalje trebala razvijati. Smatrate li da bi ona trebala uključiti sljedeće:

	slaže se		ne slaže se		ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
ministra vanjskih poslova EU-a koji bi zastupao zajednički stav EU-a	69%	75%	18%	15%	13%	10%
vanjsku politiku EU-a koja mora biti neovisna o američkoj	80%	85%	10%	6%	10%	9%
zajedničku politiku	75%	78%	14%	11%	11%	11%

useljavanja prema ljudima izvan EU-a						
---	--	--	--	--	--	--

I hrvatski i europski ispitanici u znatnoj se većini zalažu za daljnje produbljivanje zajedničke vanjske i obrambene politike EU-a, s time da su Hrvati za to još izrazitije opredijeljeni od Europljana.

4.3 Idućih pola stoljeća

4.3.1 Gospodarska snaga EU-a

4.3.1.1 Hoće li EU za 50 godina biti vodeća gospodarska sila u svijetu?

	EU 27	RH
vjerojatno hoće	61%	37%
vjerojatno neće	22%	46%
ne zna	17%	17%

Dok je više od tri petine europskih ispitanika uvjereni da će EU po gospodarskoj moći biti vodeća svjetska sila, tako misli manje od dvije petine Hrvata. Podjednak broj i hrvatskih i europskih ispitanika ne zna odgovor na to pitanje.

4.3.1.2 Hoće li EU za 50 godina biti tek drugorazredna gospodarska sila?

	EU 27	RH
vjerojatno hoće	31%	46%
vjerojatno neće	49%	36%
ne zna	20%	18%

Kada se usporede odgovori na ovo i na prethodno pitanje, oni hrvatskih ispitanika uglavnom se poklapaju: koliko ih misli da EU neće biti vodeća gospodarska sila, toliko ih misli da će biti tek drugorazredna.

Europski su ispitanici pak glede buduće gospodarske moći EU-a nešto nesigurniji, pa ih čak 31 posto smatra da će EU biti drugorazredna gospodarska sila, iako ih je na prethodno pitanje niječno odgovorilo devet indeksnih bodova manje.

4.3.1.3 Hoće li za 50 godina euro biti moćnija valuta od dolara?

	EU 27	RH
vjerojatno hoće	61%	49%

vjerojatno neće	22%	32%
ne zna	17%	19%

Koliko su Europljani uvjereni da će EU za 50 godina biti vodeća gospodarska sila, toliko su u jednako izraženoj većini uvjereni i da će euro tada biti moćniji od dolara. Hrvati su također u većini, iako ispodpolovičnoj, uvjereni da će zajednička europska valuta za 50 godina biti jača od američke.

4.3.2 Predsjedništvo EU-a

Hoće li EU za 50 godina imati predsjednika kojega će izravno birati europski građani?

	EU 27	RH
vjerojatno hoće	51%	52%
vjerojatno neće	30%	32%
ne zna	19%	16%

Hrvatski i europski ispitanici gotovo se posve slažu u odgovoru na ovo pitanje. Natpolovična većina očekuje predsjednika Unije kojega neće birati vlade zemalja članica, nego izravno građani EU-a.

4.3.3 Europska vojska

Hoće li EU za 50 godina imati svoju vlastitu vojsku?

	EU 27	RH
vjerojatno hoće	56%	58%
vjerojatno neće	26%	24%
ne zna	18%	18%

U još većem postotku i hrvatski i europski ispitanici očekuju da će EU dobiti svoje vlastite oružane snage.

4.3.4 Klimatske promjene

4.3.4.1 Smatrate li da se Europska unija mora hitno pozabaviti globalnim zagrijavanjem?

	EU 27	RH
mora hitno	88%	92%
ne mora hitno	7%	4%
ne zna	5%	4%

Ogromna većina i europskih i hrvatskih ispitanika smatra da je borba protiv globalnoga zagrijavanja hitan prioritet EU-a, s time da su Hrvati u to čak i nešto više uvjereni.

4.3.4.2 Podrobnije, slažete li se ili ne da Europska unija mora hitno uspostaviti nove politike za smanjenje ispuštanja stakleničkih plinova za najmanje 20 posto do 2020. godine?

	EU 27	RH
mora hitno	89%	92%
ne mora hitno	5%	2%
ne zna	6%	6%

Potporna novim politikama za smanjenje ispuštanja stakleničkih plinova također uživa ogromnu potporu i jednih i drugih ispitanika, ponovno malo veću u Hrvatskoj.

5. Globalizacija

5.1 Globalizacija: dobra ili loša?

5.1.1 Kada čujete riječ «globalizacija», koja vam njezina posljedica prva padne na pamet?

	EU 27	RH
prilika za naše tvrtke u obliku novih podružnica	22%	10%

strana ulaganja u našu zemlju	14%	26%
premještaj nekih tvrtka u zemlje gdje je rad jeftiniji	35%	28%
povećana konkurencija našim tvrtkama	15%	22%
nešto drugo (spontano)	3%	2%
ne zna	11%	12%

Europski ispitanici u globalizaciji više vide priliku da domaće tvrtke otvaraju nove podružnice, dok hrvatski više očekuju strana ulaganja i veću konkurenciju domaćim tvrtkama. Premještanja radnih mjesta u zemlje s jeftinijom radnom snagom boje se i Hrvati, ali manje od građana EU-a.

5.1.2 Slažete li se s izjavom da Europska unija pomaže zaštititi nas od negativnih učinaka globalizacije?

	EU 27	RH
slaže se	42%	31%
ne slaže se	40%	53%
ne zna	18%	16%

Dok natpolovična većina Hrvata ne vjeruje da im EU pomaže u zaštiti od negativnih učinaka globalizacije, europski su ispitanici oko toga pitanja podijeljeni, iako ih nešto više ipak vjeruje u zaštitničku ulogu EU-a. Znatian postotak i jednih i drugih ne zna, međutim, što bi na to pitanje odgovorio.

5.1.3 Slažete li se s izjavom da Europska unija omogućuje europskim građanima veću dobrobit od pozitivnih učinaka globalizacije?

	EU 27	RH
slaže se	50%	43%
ne slaže se	31%	42%
ne zna	19%	15%

Iako nisu sigurni oko njezine zaštitničke uloge, europski ispitanici u natpolovičnoj većini smatraju da EU pojačava pozitivne učinke globalizacije. Hrvati su po tom

pitanju nesigurniji, dok ponovno znatan postotak i jednih i drugih ne zna što bi odgovorio.

5.2 Stavovi o gospodarskim pojmovima

Znače li za vas sljedeći pojmovi nešto dobro ili loše?

	dobro		loše		ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
tvrtka	74%	79%	15%	15%	11%	6%
država blagostanja	69%	62%	21%	33%	10%	5%
konkurentnost	73%	73%	18%	21%	9%	6%
slobodna trgovina	76%	81%	16%	15%	8%	4%
protekcionalizam	41%	23%	38%	60%	21%	17%
globalizacija	46%	32%	39%	54%	15%	14%
liberalizacija	58%	67%	25%	21%	17%	12%
sindikat	61%	70%	29%	23%	10%	7%
reforme	64%	67%	26%	25%	10%	8%
javna uprava	53%	42%	38%	50%	9%	8%
fleksibilnost	71%	77%	17%	13%	11%	10%

Hrvati su, sudeći po odgovorima na ovaj niz pitanja, nešto liberalniji od Europljana. Imaju bolje mišljenje od njih o tvrtki, slobodnoj trgovini, liberalizaciji, reformama i fleksibilnosti, a lošije o državi blagostanja i protekcionalizmu, dok u jednako visokome postotku cijene konkurentnost. Svoj liberalizam, međutim, relativiziraju boljim mišljenjem o sindikatu, a lošijim o globalizaciji.

O javnoj upravi natpolovična većina Europljana ima dobro mišljenje, dok je u Hrvatskoj o još nereformiranoj javnoj upravi većinsko mišljenje loše. Zamjetljivo je manje Hrvata nego Europljana koji o ovim pitanjima nemaju jasan stav.

6. Profili

6.1 Privrženost životnoj okolini

Koliko ste privrženi svojoj životnoj okolini?

	privržen		nije privržen		ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
gradu ili selu	86%	94%	13%	6%	1%	0%
zemlji	91%	95%	8%	5%	1%	0%
Europskoj uniji	53%	32%	44%	66%	3%	2%

I hrvatski i europski ispitanici vrlo su privrženi mjestu u kojemu žive – Hrvati čak osam indeksnih bodova više – što umanjuje pokretljivost radne snage. Još su izrazitije i jedni i drugi privrženi svojoj domovini – Hrvati četiri boda više od prosječnoga Europljanina. Dok je više od polovice europskih ispitanika privrženo i Europskoj uniji, u Hrvata je takvih malo manje od trećine.

6.2 Politička opredijeljenost

Kamo se smještate prema političkom opredjeljenju na ljestvici slijeva nadesno?

	EU 27	RH
nalijevo	27%	25%
u središte	33%	37%
nadesno	20%	19%
odbija odgovoriti	9%	6%
ne zna	11%	13%

Prema političkome opredjeljenju hrvatski se ispitanici ne razlikuju mnogo od europskih. Prevladava politički centar, pa ljevica, a za njom desnica. U Hrvata je nešto manje ljevičara i desničara, a više onih koji se smještaju u središte ili se politički ne opredjeljuju.

6.3 Posjedovanje dobara

Koja od sljedećih dobara posjedujete?

	EU 27	RH
fiksni telefon	75%	88%
mobilni telefon	92%	75%
televizor	97%	97%
DVD player	68%	62%
CD player	66%	61%
računalo	61%	50%
pristup internetu kod kuće	49%	41%
automobil	71%	73%
stan ili kuću koji su otplaćeni	45%	80%
stan ili kuću koje se još otplaćuje	25%	11%
ništa od toga (spontano)	0%	0%
ne zna	1%	2%

Posjedovanje fiksnoga telefona u zemljama članicama EU-a jako varira i ne govori o njihovoj gospodarskoj razvijenosti. Dok ga u Švedskoj, na primjer, posjeduje 99 posto ispitanika, u Nizozemskoj i na Malti 97, a u Sloveniji 82 posto, u Austriji ga ima tek 61, a u Finskoj 49 posto, tek nešto više nego u Rumunjskoj (41 posto). Bolje je mjerilo prodor mobilne telefonije, prema kojemu se Hrvatska može usporediti s Mađarskom; dok za Slovenijom i Slovačkom zaostaje (po 87 posto), prednjači u odnosu na Poljsku (70%) i Rumunjsku (62%).

DVD i CD playera u Hrvata je malo, a računala te internetske veze kod kuće zamjetljivo manje od europskoga prosjeka. Razlika u odnosu na susjednu Sloveniju, gdje se od kuće na internet spaja 58 posto ispitanika, još je izrazitija, no u tome Hrvatska vodi pred svim novim zemljama članicama osim Estonije (56%), ali i pred starim članicama Italijom (37%) i Portugalom (30%), a pogotovo Grčkom (20%), koja je, kad je riječ o spajanju na internet od kuće, na jednakoj razini kao Bugarska i Rumunjska.

Podatak o posjedovanju automobila ne govori samo o razvijenosti zemlje nego i o životnim navikama i razvijenosti javnoga prijevoza. U Hrvatskoj je tako automobila po stanovniku malo više od europskoga prosjeka, a znatno više nego u svim novim zemljama članicama osim Slovenije (87%) i Češke (76%). No i od starih članica prema broju automobila po stanovniku za Hrvatskom ne zaostaju samo siromašni Grci (69%) i Portugalci (61%) nego i Španjolci (72%), Danci (71%) i Britanci (67%).

U Hrvatskoj vlastitu kuću ili stan koji su već otplaćeni ili su u otplati posjeduje 91 posto stanovnika, 21 posto više od europskoga prosjeka. Taj podatak ukazuje na veću vezanost Hrvata uz mjesto na kojem žive, ali i na slabo razvijeno tržište stanova za najam.

Zaključak

Hrvatski ispitanici u znatnoj se većini zalažu za zajedničke europske politike, očekuju da će u Europskoj uniji biti sigurniji te da će Hrvatska biti politički i gospodarski postojanija. U tome se, kao i u bojaznima, željama i očekivanjima, uglavnom podudaraju s ispitanicima iz zemalja članica EU-a.

Nasuprot tome, većina se Hrvata ne može odlučiti predstavlja li EU za njih pozitivan ili negativan lik, niti bi li članstvo Hrvatske u EU-u bilo dobro ili loše, a ispodpolovična ih većina od članstva u EU-u ne očekuje dobrobit za svoju zemlju. Dok povjerenje Hrvata u EU blago raste, znatnije pada povjerenje u europske ustanove, osim u Europsku središnju banku, u koju je povjerenje u porastu.

Takvi međusobno suprotstavljeni odgovori ukazuju na to da Hrvati nisu još sigurni što im članstvo u EU-u donosi, ali i da nadalje na izravna pitanja o EU-u odgovaraju emotivno. Kada im se, međutim, postavi pitanje o konkretnim europskim politikama, na temelju njihova pozitivnoga stava može se ustvrditi da se srednjoročno doživljavaju građanima EU-a.

Prvo mjesto po eurooptimizmu u Hrvatskoj preuzimaju Lika i Banovina, a slijedi ih Zagreb.

EUROBAROMETER "Standard" 67.2 TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between the 10th of April and the 15th of May 2007, TNS Opinion & Social, a consortium created between Taylor Nelson Sofres and EOS Gallup Europe, carried out wave 67.2 of the EUROBAROMETER, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate General Communication, "Public Opinion and Media Monitoring".

The STANDARD EUROBAROMETER 67.2 is part of wave 67.2 and covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, resident in each of the Member States and aged 15 years and over. The STANDARD EUROBAROMETER 67.2 has also been conducted in the two candidate countries (Croatia and Turkey) and in the Turkish Cypriot Community. In these countries, the survey covers the national population of citizens and the population of citizens of all the European Union Member States that are residents in these countries and have a sufficient command of the national languages to answer the questionnaire. The basic sample design applied in all states is a multi-stage, random (probability) one. In each country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

In order to do so, the sampling points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the countries surveyed according to the EUROSTAT NUTS II (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses (every Nth address) were selected by standard "random route" procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random (following the "closest birthday rule"). All interviews were conducted face-to-face in people's homes and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*) was used in those countries where this technique was available.

ABBREVIATIONS	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+
BE	Belgium	TNS Dimarso	1011	11/04/2007	07/05/2007	8.650.994
BG	Bulgaria	TNS BBSS	1039	13/04/2007	26/04/2007	6.671.699
CZ	Czech Rep.	TNS Aisa	1043	13/04/2007	04/05/2007	8.571.710
DK	Denmark	TNS Gallup DK	1002	10/04/2007	14/05/2007	4.411.580
DE	Germany	TNS Infratest	1513	10/04/2007	09/05/2007	64.361.608
EE	Estonia	TNS Emor	1005	16/04/2007	14/05/2007	887.094
EL	Greece	TNS ICAP	1000	10/04/2007	08/05/2007	8.693.566
ES	Spain	TNS Demoscopia	1000	10/04/2007	10/05/2007	37.024.972
FR	France	TNS Sofres	1013	10/04/2007	08/05/2007	44.010.619
IE	Ireland	TNS MRBI	1000	10/04/2007	10/05/2007	3.089.775
IT	Italy	TNS Abacus	1010	10/04/2007	08/05/2007	48.892.559
CY	Rep. of Cyprus	Synovate	502	11/04/2007	07/05/2007	596.752
CY(tcc)	Turkish Cypriot Community	KADEM	500	10/04/2007	06/05/2007	157.101
LV	Latvia	TNS Latvia	1013	13/04/2007	15/05/2007	1.418.596
LT	Lithuania	TNS Gallup Lithuania	1018	10/04/2007	05/05/2007	2.803.661
LU	Luxembourg	TNS ILReS	511	10/04/2007	07/05/2007	374.097
HU	Hungary	TNS Hungary	1006	12/04/2007	10/05/2007	8.503.379
MT	Malta	MISCO	500	10/04/2007	30/04/2007	321.114
NL	Netherlands	TNS NIPO	1009	10/04/2007	10/05/2007	13.030.000
AT	Austria	Österreichisches Gallup-Institut	1011	10/04/2007	01/05/2007	6.848.736
PL	Poland	TNS OBOP	1000	10/04/2007	02/05/2007	31.967.880
PT	Portugal	TNS EUROTESTE	1011	14/04/2007	07/05/2007	8.080.915
RO	Romania	TNS CSOP	1019	10/04/2007	08/05/2007	18.173.179
SI	Slovenia	RM PLUS	1013	10/04/2007	09/05/2007	1.720.137
SK	Slovakia	TNS AISA SK	1106	13/04/2007	01/05/2007	4.316.438
FI	Finland	TNS Gallup Oy	1038	16/04/2007	09/05/2007	4.348.676
SE	Sweden	TNS GALLUP	1005	10/04/2007	10/05/2007	7.486.976
UK	United Kingdom	TNS UK	1319	10/04/2007	07/05/2007	47.685.578
HR	Croatia	Puls	1000	10/04/2007	07/05/2007	3.722.800
TR	Turkey	TNS Piar	1005	10/04/2007	10/05/2007	47.583.830
TOTAL			29222	10/04/2007	15/05/2007	444.406.021

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics offices. For all countries surveyed, a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. In all countries, gender, age, region and size of locality were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), TNS Opinion & Social applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points

A   **Vaš broj istraživanja**
(101-105)

--	--	--	--	--

EB67.1 A

B   **Kod zemlje**
(106-107)

--	--

EB67.1 B

C   **Naš broj istraživanja**
(108-110)

--	--	--

EB67.1 C

D   **Broj ankete**
(111-116)

--	--	--	--	--	--

EB67.1 D

E   **Verzija upitnika**

	(117)
A	1
B	2

EB66.1 E

PITAJ BROJ 28 SAMO U TURSKOJ

PITAJ BROJ 29 SAMO U HRVATSKOJ

PITAJ BROJ 30 SAMO U TURSKOJ CIPARSKOJ ZAJEDNICI

PITAJ BROJ 31 SAMO U MAKEDONIJI

Q1   **Koje je Vaše državljanstvo? Molim navedite sve države čiji ste državljanin.**

MOGUĆE VIŠE ODGOVORA

	(138-170)
Belgija	1,
Danska	2,
Njemačka	3,
Grčka	4,
Španjolska	5,
Francuska	6,
Irska	7,
Italija	8,
Luksemburg	9,
Nizozemska	10,
Portugal	11,

Velika Britanija	12,
Austrija	13,
Švedska	14,
Finska	15,
Cipar (južni)	16,
Češka Republika	17,
Estonija	18,
Mađarska	19,
Latvija	20,
Litva	21,
Malta	22,
Poljska	23,
Slovačka	24,
Slovenija	25,
Bugarska	26,
Rumunjska	27,
	28,
Hrvatska	29,
	30,
	31,
Ostale zemlje	32,
NZ	33,

EB67.1 Q1 TREND MODIFIED (FILTER MODIFIED)

AKO "OSTALE ZEMLJE" ILI "NZ" ZAVRŠI ANKETU

PITAJ QA SAMO U EU27 + TR + HR + CY(tcc) + FYROM

QA1 Kad ste u društvu svojih prijatelja, koliko često raspravljate o politici – je li to često, povremeno ili nikada?

(191)

Često	1
Povremeno	2
Nikada	3
Ne zna	4

EB66.1 QA1

QA2 Kad imate čvrst stav o nekoj temi, dogodi li Vam se da nastojite uvjeriti svoje prijatelje, rodbinu ili kolege na poslu u ispravnost svog stava? Događa li se to ...?

(PROČITAJ)

(192)

Često	1
Povremeno	2
Rijetko	3
Nikada	4
Ne zna	5

EB66.1 QA2

QA3 Sveukupno gledajući, jeste li svojim životom vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, ne naročito zadovoljni ili niste uopće zadovoljni?

(PROČITAJ)

(193)

Vrlo zadovoljan	1
Prilično zadovoljan	2
Ne naročito zadovoljan	3
Uopće nisam zadovoljan	4
Ne zna	5

EB66.1 QA3

QA4: NE PITAJ ODGOVOR 2 I 5 U CY (tcc) - PITAJ ODGOVOR 3 I 6 SAMO U CY (tcc)

QA4 Kakva su Vaša očekivanja u sljedećih dvanaest mjeseci: smatrate li da će sljedećih dvanaest mjeseci biti bolji, lošiji ili isti što se tiče...?

	(PROČITAJ)	BOLJI	LOŠIJI	ISTI	NE ZNA
--	------------	-------	--------	------	--------

(194)	1	Vašeg života općenito	1	2	3	4
(195)	2	Ekonomске situacije u Hrvatskoj	1	2	3	4
(196)	3		1	2	3	4
(197)	4	Financijske situacije u Vašem kućanstvu	1	2	3	4
(198)	5	Zaposlenja u Hrvatskoj	1	2	3	4
(199)	6		1	2	3	4
(200)	7	Vaše osobne situacije na poslu	1	2	3	4
(201)	8	Ekonomске situacije u EU	1	2	3	4

EB66.3 QA12 TREND MODIFIED

QA5 Kad usporedite svoju sadašnju situaciju s onom od prije pet godina, biste li rekli da se poboljšala, ostala uglavnom ista ili se pogoršala?

(202)

Poboljšala se	1
Ostala je uglavnom ista	2
Pogoršala se	3
Ne zna	4

EB66.3 QA13

QA6 Očekujete li da će se Vaša osobna situacija u sljedećih pet godina poboljšati, ostati uglavnom ista ili će se pogoršati?

(203)

Poboljšat će se	1
Ostat će uglavnom ista	2
Pogoršat će se	3
Ne zna	4

EB66.3 QA14

NE PITAJ QA7a DO QA7c U CY (tcc) - CY (tcc) IDE NA QA7d

QA7a Biste li za svaki od slijedećih područja rekli da je stanje u Hrvatskoj bolje ili lošije od prosječnog stanja u zemljama Europske unije?

(POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

(PROČITAJ - ROTIRAJ)	Mnogo bolje	Nešto bolje	Nešto lošije	Definitivno lošije	Podjednako (NE ČITAJ)	Ne zna

(204)

1	Stanje u hrvatskom gospodarstvu	1	2	3	4	5	6
---	---------------------------------	---	---	---	---	---	---

(205)	2	Stanje sa zaposlenjem u Hrvatskoj	1	2	3	4	5	6
(206)	3	Troškovi života u Hrvatskoj	1	2	3	4	5	6
(207)	4	Cijene energenata u Hrvatskoj	1	2	3	4	5	6

EB65.2 QC2 TREND MODIFIED

QA7b A što se tiče slijedećih područja, biste li rekli da je stanje u Hrvatskoj bolje ili lošije od prosječnog stanja u zemljama Europske unije?

(POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ - ROTIRAJ)	Mnogo bolje	Nešto bolje	Nešto lošije	Definitivno lošije	Podjednako (NE ČITAJ)	NZ
--	----------------------	-------------	-------------	--------------	--------------------	-----------------------	----

(208)	1	Zdravstveni sustav u Hrvatskoj	1	2	3	4	5	6
(209)	2	Sustav mirovina u Hrvatskoj	1	2	3	4	5	6
(210)	3	Stanje sa socijalnom pomoći u Hrvatskoj	1	2	3	4	5	6

EB65.2 QC2 TREND MODIFIED

QA7c A što se tiče slijedećih područja, biste li rekli da je stanje u Hrvatskoj bolje ili lošije od prosječnog stanja u zemljama Europske unije?

(POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ - ROTIRAJ)	Mnogo bolje	Nešto bolje	Nešto lošije	Definitivno lošije	Podjednako (NE ČITAJ)	NZ
--	----------------------	-------------	-------------	--------------	--------------------	-----------------------	----

(211)	1	Obrazovni sustav u	1	2	3	4	5	6
-------	---	--------------------	---	---	---	---	---	---

		Hrvatskoj						
(212)	2	Kvaliteta života u Hrvatskoj	1	2	3	4	5	6
(213)	3	Javni prijevoz u Hrvatskoj	1	2	3	4	5	6
(214)	4	Stanje s okolišem u Hrvatskoj	1	2	3	4	5	6
(215)	5	Poznavanje stranih jezika u Hrvatskoj	1	2	3	4	5	6

EB65.2 QC2 TREND MODIFIED

PITAJ QA7d DO QA7f SAMO U CY (tcc) - OSTALI IDU NA QA8

QA8

Molim Vas da mi za svaku od sljedećih riječi kažete opisuje li ona Vaše poimanje Europske unije vrlo dobro, donekle dobro, donekle loše ili vrlo loše?

(POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

		(PROČITAJ)	Vrlo dobro opisuje	Donekle dobro opisuje	Donekle loše opisuje	Vrlo loše opisuje	NZ
(228)	1	Moderna	1	2	3	4	5
(229)	2	Demokratska	1	2	3	4	5
(230)	3	Zaštitnička	1	2	3	4	5
(231)	4	Neučinkovita	1	2	3	4	5
(232)	5	Tehnokratska	1	2	3	4	5

EB65.1 QA9

NE PITAJ QA9a I QA10a U TR, HR, FYROM I CY (tcc) - FYROM, TR I HR IDU NA QA9b - CY (TCC) IDE NA QA9c

QA9b

Općenito govoreći, mislite li da će članstvo Hrvatske u Europskoj uniji biti ....?

(PROČITAJ)

(235)

Dobra stvar	1
Loša stvar	2

Niti dobra niti loša	3
Ne zna	4

EB66.1 QA7b (FILTER MODIFIED)

QA10b	Kad se sve zbroji, biste li rekli da će Hrvatska imati koristi od članstva u Europskoj uniji ili neće?
-------	--

(236)

Imat će koristi	1
Neće imati koristi	2
Ne zna	3

EB66.1 QA8b (FILTER MODIFIED)

QA11

Općenito gledajući, izaziva li Europska unija u Vama vrlo pozitivnu, prilično pozitivnu, neutralnu, prilično negativnu ili vrlo negativnu predodžbu?

(239)

Vrlo pozitivnu	1
Prilično pozitivnu	2
Neutralnu	3
Prilično negativnu	4
Vrlo negativnu	5
Ne zna	6

EB66.1 QA10

QA12	Što Vama osobno znači Europska unija?
------	---------------------------------------

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ – MOGUĆE JE VIŠE ODGOVORA – ROTIRAJ OD VRHA PREMA DNU/OD DNA PREMA VRHU)

(240-255)

Mir	1,
Ekonomski prosperitet	2,
Demokracija	3,
Socijalna zaštita	4,
Sloboda putovanja, studiranja i rada bilo gdje u Europskoj uniji	5,
Kulturna raznolikost	6,
Jači utjecaj u svijetu	7,
Euro	8,
Nezaposlenost	9,
Birokracija	10,
Rasipanje novca	11,
Gubitak našeg kulturnog identiteta	12,
Više kriminala	13,
Nedovoljna kontrola na vanjskim granicama	14,
Nešto drugo (NE ČITAJ)	15,
Ne zna	16,

EB65.2 QA14

QA13

Jeste li čuli za...?

	(PROČITAJ)	DA	NE	NE ZNA
--	------------	----	----	--------

(256)	1	Europski parlament	1	2	3
(257)	2	Europsku komisiju	1	2	3
(258)	3	Vijeće Europske unije	1	2	3
(259)	4	Europsku središnju banku	1	2	3

EB66.1 QA18 TREND MODIFIED

QA14	Smatrate li za svako od sljedećih tijela Europske unije da igra važnu ulogu ili da ne igra važnu ulogu u životu Europske unije?				
------	---	--	--	--	--

	PROČITAJ	VAŽNU	NEVAŽNU	NE ZNA
--	----------	-------	---------	--------

(260)	1	Europski parlament	1	2	3
(261)	2	Europska komisija	1	2	3
(262)	3	Vijeće Europske unije	1	2	3
(263)	4	Europska središnja banka	1	2	3

EB65.2 QA24

QA15	I još mi recite za svako od njih, jeste li mu skloni vjerovati ili mu niste skloni vjerovati?				
------	---	--	--	--	--

	PROČITAJ	SKLON VJEROVATI	NIJE SKLON VJEROVATI	NE ZNA
--	----------	-----------------	----------------------	--------

(264)	1	Europski parlament	1	2	3
(265)	2	Europska komisija	1	2	3
(266)	3	Vijeće Europske unije	1	2	3
(267)	4	Europska središnja banka	1	2	3

EB66.1 QA19 TREND MODIFIED

QA16: NE PITAJ ODGOVORE 5 i 6 U CY (tcc)

QA16	Sada bih Vas želio/la pitati o tome koliko vjerujete nekim institucijama. Molim Vas da mi za svaku od sljedećih institucija kažete jeste li joj skloni vjerovati ili joj niste skloni vjerovati?				
------	--	--	--	--	--

	(PROČITAJ)	SKLON VJEROVATI	SKLON NE VJEROVATI	NE ZNA
--	------------	-----------------	--------------------	--------

(268)	1	Tiskani mediji	1	2	3
(269)	2	Radio	1	2	3
(270)	3	Televizija	1	2	3
(271)	4	Internet	1	2	3
(272)	5	Hrvatska Vlada	1	2	3
	6	Hrvatski Sabor	1	2	3
(273)					
(274)	7	Europska unija	1	2	3

EB66.1 QA6 TREND MODIFIED

QA17: NE PITAJ ODGOVOR 2 U BG I RO - PITAJ ODGOVOR 3 SAMO U RO I BG

QA17 Molim vas da mi za svaku od sljedećih izjava vezanih uz Europsku uniju kažete da li ju smatrate točnom ili netočnom.

		(PROČITAJ)	TOČNO	NETOČNO	NE ZNA
(275)	1	Europska unija trenutno ima petnaest zemalja članica	1	2	3
(276)	2	Građani Europske unije neposredno biraju zastupnike u Europski parlament	1	2	3
(277)	3		1	2	3
(278)	4	Svaki šest mjeseci druga zemlja članica preuzima predsjedavanje Europskom unijom	1	2	3

EB66.1 QA20 TREND MODIFIED

QA18a NE PITAJ QA18a U CY (tcc) - CY (tcc) IDE NA QA18b
Prema Vašem mišljenju, koja su dva najveća problema s kojima se Hrvatska trenutno suočava?

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - NAJVIŠE 2 ODGOVORA)

(279-294)

Kriminal	1,
Ekonomska situacija	2,
Rast cijena/inflacija	3,
Oporezivanje	4,
Nezaposlenost	5,
Terorizam	6,
Obrana/vanjski poslovi	7,
Stambena pitanja	8,
Imigracija	9,
Sustav zdravstvene zaštite	10,
Obrazovni sustav	11,
Mirovine	12,
Zaštita okoliša	13,
Pitanja vezana uz energetiku	14,
Ostalo (NE ČITAJ)	15,
Ne zna	16,

EB66.1 QA23 (FILTER MODIFIED)

QA19 PITAJ QA18b SAMO U CY (tcc) - OSTALI IDU NA QA19
U koliko se mjeri slažete ili ne slažete sa sljedećom izjavom: Svaka odluka u okviru Europske unije donosi se na osnovu pregovora u kojima se u obzir uzimaju mišljenja nacionalnih vlada svih članica Unije.

(PROČITAJ - SAMO JEDAN ODGOVOR)

(311)

Slažem se u potpunosti	1
Uglavnom se slažem	2
Uglavnom se ne slažem	3
Uopće se ne slažem	4
NZ	5

NEW

NE PITAJ QA20a U CY (tcc) - CY (tcc) IDE NA QA20b

QA20a Za svako od sljedećih područja, smatrate li da bi odluke trebala donositi hrvatska Vlada ili bi se odluke trebale donositi zajednički u Europskoj uniji kada Hrvatska postane članicom?

		PROČITAJ - ROTIRAJ	HRVATSKA VLADA	ZAJEDNIČKI U EUROPSKOJ UNIJI	NZ
(312)	1	Borba protiv kriminala	1	2	3
(313)	2	Porezna politika	1	2	3
(314)	3	Borba protiv nezaposlenosti	1	2	3
(315)	4	Borba protiv terorizma	1	2	3
(316)	5	Obrana i vanjski poslovi	1	2	3
(317)	6	Imigracija	1	2	3
(318)	7	Sustav obrazovanja	1	2	3
(319)	8	Mirovine	1	2	3
(320)	9	Zaštita okoliša	1	2	3
(321)	10	Zdravstvena i socijalna zaštita	1	2	3
(322)	11	Poljoprivreda i ribarstvo	1	2	3
(323)	12	Zaštita potrošača	1	2	3
(324)	13	Znanstvena i tehnološka istraživanja	1	2	3
(325)	14	Pomoć regijama s ekonomskim poteškoćama	1	2	3
(326)	15	Energetika	1	2	3
(327)	16	Konkurentnost	1	2	3
(328)	17	Promet	1	2	3
(329)	18	Gospodarstvo	1	2	3

EB66.1 QA24

PITAJ QA20b SAMO U CY (tcc) - OSTALI IDU NA QA21

QA21 Koja od sljedećih izjava je najbliža Vašem mišljenju po pitanju ideje "EUROPA U

	DVIJE BRZINE"?
--	----------------

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ)

(348)

Da bi zemlje koje su spremne jačati razvoj zajedničke politike EU-a u nekim ključnim područjima trebale to učiniti bez da čekaju na ostale zemlje, ILI	1
Da bi zemlje koje su spremne jačati razvoj zajedničke politike EU-a u nekim ključnim područjima trebale pričekati dok sve ostale zemlje članice Europske unije postanu spremne za to	2
NZ	3

EB42 Q59 TREND MODIFIED

PITAJ QA22 DO QA24 SAMO U EU27

QA25

Kada tražite informacije o Europskoj uniji, njejoj politici i institucijama, koje od sljedećih izvora koristite? Koje još?

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ – MOGUĆE JE VIŠE ODGOVORA)

(385-396)

Pohađanje konferencija, razgovora, sastanaka	1,
Razgovori s rodbinom, prijateljima, kolegama s posla	2,
Dnevne novine	3,
Ostale novine, časopisi	4,
Televizija	5,
Radio	6,
Internet	7,
Knjige, brošure, informativni leci	8,
Telefon (Informacije i sl.)	9,
Nikad ne tražim takve informacije, ne zanimaju me (NE ČITAJ)	10,
Nešto drugo (NE ČITAJ)	11,
Ne zna	12,

EB65.2 QA20

PITAJ QA26a SAMO U EU15 - NMS10 IDU NA QA26B - OSTALI IDU NA QA27

QA27

Što mislite o sljedećim izjavama? Molim Vas da mi za svaku izjavu kažete jeste li za ili protiv nje.

	(PROČITAJ - ROTIRAJ)	ZA	PROTIV	NE ZNA
--	----------------------	----	--------	--------

(399)

1	Europska monetarna unija s jednom jedinstvenom valutom, eurom	1	2	3
---	---	---	---	---

(400)	2	Jedinstvena zajednička vanjska politika zemalja članica Europske unije prema ostalim zemljama	1	2	3
(401)	3	Zajednička obrambena i sigurnosna politika među zemljama članicama Europske unije	1	2	3
(402)	4	Daljnje proširenje Europske unije koje bi u budućnosti uključivalo i druge zemlje	1	2	3
(403)	5	Ustav za Europsku uniju	1	2	3
(404)	6	Veća brzina izgradnje Europe u jednoj grupi zemalja od one u ostalim zemljama	1	2	3
(405)	7	Poučavanje školske djece o tome kako rade institucije Europske unije	1	2	3

EB66.1 QA25 (ITEMS 1-6) - EB64.2 QA32 (ITEM 7) - TREND MODIFIED

QA28 Molim vas da mi za svaki od slijedećih izraza kažete asocira li vas na nešto vrlo pozitivno, prilično pozitivno, prilično negativno ili vrlo negativno.

(POKAŽI KARTICU SA SKALOM - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

		(PROČITAJ - ROTIRAJ)	Vrlo pozitivno	Prilično pozitivno	Prilično negativno	Vrlo negativno	NE ZNA
(406)	1	Tvrtka	1	2	3	4	5
	2	Socijalna država	1	2	3	4	5
(407)							
(408)	3	Konkurentnost	1	2	3	4	5
	4	Slobodna trgovina	1	2	3	4	5
(409)							
(410)	5	Protekcionizam	1	2	3	4	5
(411)	6	Globalizacija	1	2	3	4	5
(412)	7	Liberalizacija	1	2	3	4	5
(413)	8	Sindikati	1	2	3	4	5
(414)	9	Reforme	1	2	3	4	5
	10	Državna uprava	1	2	3	4	5
(415)							
(416)	11	Fleksibilnost	1	2	3	4	5

EB65.2 QA36 TREND MODIFIED

NE PITAJ QA29a U CY (tcc) - CY (tcc) IDE NA QA29b
QA29a Globalizacija trgovine ima mnogostruke posljedice. Kada čujete riječ "globalizacija", što Vam prvo padne na pamet?

(PROČITAJ – SAMO JEDAN ODGOVOR)

Prilika za hrvatske tvrtke u smislu novih podružnica	(417)
Strane investicije u Hrvatskoj	1
Premještanje nekih kompanija u zemlje s jeftinijom radnom snagom	2
Pojačana konkurencija za hrvatske tvrtke	3
Nešto drugo (NE ČITAJ)	4
Ne zna	5
	6

EB64.2 QA55

PITAJ QA29a SAMO U CY (tcc) - OSTALI IDU NA QA30a

QA30a

U kojoj mjeri se slažete ili ne slažete sa sljedećom tvrdnjom: Europska unija nam pomaže u zaštiti od negativnih učinaka globalizacije.

(PROČITAJ – SAMO JEDAN ODGOVOR)

(419)

Slažem se u potpunosti	1
Uglavnom se slažem	2
Uglavnom se ne slažem	3
Uopće se ne slažem	4
NZ	5

EB66.1 QA45a

PITAJ QA30b U VERZIJI UPITNIKA B - OSTALI IDU NA QA31

QA30b

U kojoj mjeri se slažete ili ne slažete sa sljedećom tvrdnjom: Europska unija omogućuje svojim građanima da imaju što veću korist od pozitivnih učinaka globalizacije.

(PROČITAJ - SAMO JEDAN ODGOVOR)

(420)

Slažem se u potpunosti	1
Uglavnom se slažem	2
Uglavnom se ne slažem	3
Uopće se ne slažem	4
NZ	5

EB66.1 QA45b

PITAJ SVE

QA31

Općenito gledajući, smatrate li da je globalno zatopljenje stvar kojom bi se Europska unija trebala hitno pozabaviti ili ne? Europska unija bi se trebala pozabaviti globalnim zatopljenjem...

(PROČITAJ - SAMO JEDAN ODGOVOR)

(421)

Jako hitno	1
Donekle hitno	2
Ne naročito hitno	3
Uopće nije hitno	4
NZ	5

NEW

QA32

Molim Vas da mi kažete u kojoj mjeri se slažete ili ne slažete sa sljedećom izjavom o klimatskim promjenama: Europska unija bi trebala hitno donijeti nove zakone kako bi se smanjilo puštanje stakleničkih plinova za barem 20% do 2020. godine.

(PROČITAJ - SAMO JEDAN ODGOVOR)

(422)

Slažem se u potpunosti	1
Uglavnom se slažem	2
Uglavnom se ne slažem	3
Uopće se ne slažem	4
NZ	5

NEW

QA33: NE PITAJ ODGOVOR 2 U CY (tcc) - PITAJ ODGOVOR 3 SAMO U CY (tcc)

QA33 Ljudi u različitoj mjeri osjećaju privrženost svom gradu ili selu, svojoj regiji, svojoj zemlji ili Europi. Molim Vas da mi kažete koliko ste privrženi ...

(POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ)	VRLO PRIVRŽEN	PRILIČNO PRIVRŽEN	NE NAROČITO PRIVRŽEN	UOPĆE NISAM PRIVRŽEN	NE ZNA
--	------------	------------------	----------------------	----------------------------	----------------------------	-----------

(423)

1	svom gradu/selu	1	2	3	4	5
---	--------------------	---	---	---	---	---

(424)

2	Hrvatskoj	1	2	3	4	5
---	-----------	---	---	---	---	---

(425)

3		1	2	3	4	5
---	--	---	---	---	---	---

(426)

4	Europskoj uniji	1	2	3	4	5
---	--------------------	---	---	---	---	---

EB67.1 QA14 (ITEMS 1-4 AND 6) - EB65.2 QA35 (ITEM 5) - TREND MODIFIED

PITAJ QA34a SAMO U EU27 - PITAJ ODGOVOR 10 SAMO U EU15 - OSTALI IDU NA QA34b

QA34b

Molim Vas da mi kažete da li se uglavnom slažete ili se uglavnom ne slažete sa svakom od sljedećih izjava?

	(PROČITAJ)	UGLAVNOM SE SLAŽEM	UGLAVNOM SE NE SLAŽEM	NE ZNA
--	------------	-----------------------	-----------------------------	-----------

(438)

1	Mislim da bih bio/la sigurniji/a da Hrvatska postane članicom Europske unije	1	2	3
---	--	---	---	---

(439)

2	Mislim da bismo bili ekonomski stabilniji da Hrvatska postane članicom Europske unije	1	2	3
---	---	---	---	---

(440)

3		1	2	3
---	--	---	---	---

(441)	4	Mislim da bismo bili politički stabilniji da Hrvatska postane članicom Europske unije	1	2	3
(442)	5		1	2	3
(443)	6	Moj glas se računa u Europskoj uniji	1	2	3
(444)	7	Razumijem kako Europska unija funkcionira	1	2	3
(445)	8	Interesi Hrvatske uzimaju se u obzir u Europskoj uniji	1	2	3
(446)	9		1	2	3
(447)	10	Hrvatska će u budućnosti postati utjecajnija u Europskoj uniji	1	2	3
(448)	11		1	2	3
(449)	12	Najveće zemlje su i najmoćnije u Europskoj uniji	1	2	3

EB65.2 QA15b (FILTER MODIFIED)

PITAJ SVE

QA35a Što je od sljedećeg, prema Vašem mišljenju, najpozitivnija posljedica europskih integracija? (M)

QA35b A koja je druga najpozitivnija posljedica?

(POKAŽI KARTICU - JEDAN ODGOVOR U STUPCU)

	(450)	(451)
(PROČITAJ)	QA35a	QA35b
	Prvi	Drugi
Mir među zemljama članicama EU	1	1
Sloboda kretanja ljudi, dobara i usluga unutar EU	2	2
Euro	3	3
Programi razmjene studenata kao što je ERASMUS	4	4
Zajednička poljoprivredna politika	5	5
Ništa (NE ČITAJ)	6	6
Nešto drugo (NE ČITAJ)	7	7
NZ	8	8

EB65.1 QA12a&b TREND MODIFIED

QA36a	Ove godine slavimo 50. obljetnicu Rimskog sporazuma, čije potpisivanje označava početak stvaranja Europske unije kakvu danas poznajemo. Kada pomislite na ovu obljetnicu, koja Vam riječ prva pada napamet?
-------	---

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ JEDAN ODGOVOR)

(452)

Nada	1
Žalost	2
Ponos	3
Zabrinutost	4
Zadovoljstvo	5
Razočaranje	6
Ništa	7
NZ	8

NEW

QA36b Koja još?

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - MOGUĆE NAJVIŠE 2 ODGOVORA)

(453-460)

Nada	1,
Žalost	2,
Ponos	3,
Zabrinutost	4,
Zadovoljstvo	5,
Razočaranje	6,
Ništa	7,
NZ	8,

NEW

QA37	Biste li rekli da ste vrlo optimistični, donekle optimistični, donekle pesimistični ili vrlo pesimistični što se tiče budućnosti Europske unije?
------	--

(MOGUĆ JE SAMO JEDAN ODGOVOR)

(461)

Vrlo optimističan	1
Donekle optimističan	2
Donekle pesimističan	3
Vrlo pesimističan	4
NZ	5

NEW

QA38	Za svaki od sljedećih područja molim Vas da mi kažete hoće li, prema Vašem mišljenju, za 50 godina od danas Europska unija ...
------	--

	(PROČITAJ - ROTIRAJ)	Da, vjerojatno	Ne, vjerojatno ne	NZ
--	-------------------------	-------------------	----------------------	----

(462)	1	Imati svog predsjednika kojeg će izravno birati europski građani	1	2	3
(463)	2	Biti ekonomska sila drugog reda	1	2	3
(464)	3	Imati u euru jaču valutu od američkog dolara	1	2	3
(465)	4	Biti vodeća diplomatska sila u svijetu	1	2	3
(466)	5	Imati svoju vlastitu vojsku	1	2	3

NEW

QA39	Europska unija već ima Zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku te Europsku sigurnosnu i obrambenu politiku. Sad se raspravlja o tome koliko daleko bi trebalo razvijati te dvije politike. Da li se Vi uglavnom slažete ili se uglavnom ne slažete sa svakom od sljedećih tvrdnji?
------	--

	(PROČITAJ - ROTIRAJ)	UGLAVNOM SE SLAŽEM	UGLAVNOM SE NE SLAŽEM	NE ZNA
--	-------------------------	-----------------------	-----------------------------	--------

(467)	1	Europska unija bi trebala imati vlastitog Ministra vanjskih poslova koji bi bio glasnogovornik zajedničkog stajališta Europske unije	1	2	3
	2	Vanjska politika Europske unije trebala bi biti neovisna o vanjskoj politici Sjedinjenih Država	1	2	3
	3	Europska unija bi trebala imati zajedničku imigracijsku politiku prema osobama koje dolaze izvan Europske unije	1	2	3

EB65.2 QA32

QA40	Prema Vašem mišljenju, koje od sljedećih stvari najviše stvaraju osjećaj zajedništva među građanima Europske unije?
------	---

(PROČITAJ - ROTIRAJ - NAJVIŠE 3 ODGOVORA)

(470-485)

Povijest	1,
Religija	2,
Vrijednosti	3,
Zemljopis	4,
Jezici	5,
Zakonodavstvo	6,
Sport	7,
Izumi, znanost i tehnologija	8,
Gospodarstvo	9,
Socijalna država	10,
Solidarnost sa siromašnijim regijama	11,
Kultura	12,
Ništa od navedenog (NE ČITAJ)	13,
Ništa, takav osjećaj ne postoji (NE ČITAJ)	14,
Nešto drugo (NE ČITAJ)	15,
NZ	16,

NEW

QA41 Europske integracije su se proteklih godina usredotočavale na različita pitanja. Prema Vašem mišljenju, na koje bi aspekte europske institucije trebale staviti pojačani naglasak u godinama koje nadolaze kako bi ojačale Europsku uniju u budućnosti?

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - ROTIRAJ - NAJVIŠE 3 ODGOVORA)

(486-500)

Unutrašnje tržište	1,
Kulturna pitanja	2,
Europsku vanjsku politiku	3,
Europsku obrambenu politiku	4,
Imigracijska pitanja	5,
Europsku obrazovnu politiku	6,
Pitanja zaštite okoliša	7,
Pitanja vezana uz energiju	8,
Solidarnost sa siromašnijim regijama	9,
Znanstvena istraživanja	10,
Socijalna pitanja	11,
Borba protiv kriminala	12,
Ništa od navedenog (NE ČITAJ)	13,
Nešto drugo (NE ČITAJ)	14,
NZ	15,

NEW

QA42 Jeste li ikad vidjeli ovaj simbol?

(POKAŽI EUROPSKU ZASTAVU)

(501)

Da	1
Ne	2
Ne zna	3

EB65.2 QA7

Qa43: NE PITAJ ODGOVOR 1,3 i 4 U CY (tcc)

QA43 Ovaj simbol je europska zastava. Imam nekoliko izjava koje se tiču te zastave. Volio/la bih čuti Vaše mišljenje o svakoj od njih. Molim Vas da mi za svaku kažete da li se uglavnom slažete ili se uglavnom ne slažete s njom.

		PROČITAJ	UGLAVNOM SE SLAŽEM	UGLAVNOM SE NE SLAŽEM	NE ZNA
(502)	1	Ova zastava je dobar simbol za Europu	1	2	3
(503)	2	Ova zastava predstavlja nešto dobro	1	2	3
(504)	3	Mogu se poistovjetiti s ovom zastavom	1	2	3
(505)	4	Ova bi se zastava trebala vidjeti na svim javnim zgradama u Hrvatskoj pored naše nacionalne zastave	1	2	3

EB65.2 QA9

PITAJ QA44a I QA44b SAMO U DE
QA42 Jeste li ikad vidjeli ovaj simbol?

(POKAŽI EUROPSKU ZASTAVU)

	(501)
Da	1
Ne	2
Ne zna	3

EB65.2 QA7

Qa43: NE PITAJ ODGOVOR 1,3 i 4 U CY (tcc)

QA43 Ovaj simbol je europska zastava. Imam nekoliko izjava koje se tiču te zastave. Volio/la bih čuti Vaše mišljenje o svakoj od njih. Molim Vas da mi za svaku kažete da li se uglavnom slažete ili se uglavnom ne slažete s njom.

		PROČITAJ	UGLAVNOM SE SLAŽEM	UGLAVNOM SE NE SLAŽEM	NE ZNA
(502)	1	Ova zastava je dobar simbol za Europu	1	2	3
	2	Ova zastava predstavlja nešto dobro	1	2	3
(503)	3	Mogu se poistovjetiti s ovom zastavom	1	2	3
(504)	4	Ova bi se zastava trebala vidjeti na svim javnim zgradama u	1	2	3
(505)					

	Hrvatskoj pored naše nacionalne zastave			
--	---	--	--	--

EB65.2 QA9

PITAJ QA44a I QA44b SAMO U DE

QA45 Za svaku od sljedećih mjera koje bi se mogle poduzeti kako bi se učenike i studente moglo podučiti o Europskoj uniji molim Vas da mi kažete smatrate li ju učinkovitom ili neučinkovitom?

--	--	--	--	--

	(PROČITAJ - ROTIRAJ)	Učinkovita	Neučinkovita	NZ
--	----------------------	------------	--------------	----

(510)	1	Zajednički udžbenik iz povijesti koji bi se dao svim učenicima i studentima u EU	1	2	3
(511)	2	Zajednički europski kurikulum o europskoj edukaciji za sve nastavnike	1	2	3
(512)	3	Osnivanje europskih škola i sveučilišta u svim zemljama članicama koji će se baviti europskim pitanjima	1	2	3
(513)	4	Uvođenje novih i daljnji razvoj postojećih programa razmjene između europskih škola i sveučilišta	1	2	3

NEW

PITAJ QA46 DO QA48 SAMO U EU27 - OSTALI IDU NA QA49

QA49 Kako biste procijenili trenutačno stanje svakog od sljedećih?

(POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ)	Vrlo dobro	Prilično dobro	Prilično loše	Vrlo loše	Ne zna	
(517)	1	Stanje u hrvatskom gospodarstvu	1	2	3	4	5
(518)	2		1	2	3	4	5
(519)	3	Vaše financijsko stanje	1	2	3	4	5

EB66.1 QA51 (ITEM 1) - EB65.2 QC1 (ITEM 2) - TREND MODIFIED

PITAJ QA50 DO QA58 SAMO U EU27 + HR + TR - OSTALI IDU NA DEMOGRAFIJU

PITAJ QA50a I QA51a U VERZIJI UPITNIKA A - OSTALI IDU NA QA50b

QA50a Kolika je bila službena stopa rasta gospodarstva u Hrvatskoj u 2006. godini (mjereno po bruto domaćem proizvodu)? Reći ću vam da je ta stopa između -1% do 15%.

(ZAPIŠI - SAMO JEDAN ODGOVOR) (AKO "NZ", ZAPIŠI KOD '99999')

(520-524)

--	--	--	--	--

NEW

QA51a Smatrate li da je stopa gospodarskog rasta u Hrvatskoj u 2006. godini bila veća, manja ili jednaka onoj iz 2005. godine?

(525)

Veća	1
Manja	2
Jednaka	3
NZ	4

NEW

PITAJ QA50b I QA51b U VERZIJI UPITNIKA B - OSTALI IDU NA QA52

QA50b Službena stopa gospodarskog rasta u Hrvatskoj 2005. godine (prema bruto domaćem proizvodu) bila je 4.3%. Koliko iznosi službena stopa gospodarskog rasta u Hrvatskoj u 2006.? Reći ću vam da je ta stopa između -1% i 15%.

(ZAPIŠI - SAMO JEDAN ODGOVOR) (AKO "NZ", ZAPIŠI KOD '99999')

(526-530)

--	--	--	--	--

NEW

QA51b Smatrate li da će stopa gospodarskog rasta u Hrvatskoj u 2007. godini biti veća, manja ili jednaka onoj iz 2006. godine?

(531)

Veća	1
Manja	2
Jednaka	3
NZ	4

NEW

PITAJ SVE U EU27 + HR + TR

QA52 Koliko je iznosila službena stopa inflacije u Hrvatskoj u 2006. godini, stopa po kojoj cijene potrošačkih proizvoda rastu ili se snižavaju? Reći ću vam da je ta stopa bila između -1% i 20%.

(ZAPIŠI - SAMO JEDAN ODGOVOR) (AKO "NZ", ZAPIŠI KOD '99999')

QA53

Smatrate li da je stopa inflacije u Hrvatskoj u 2006. godini bila veća, manja ili jednaka onoj iz 2005.?

	(537)
Veća	1
Manja	2
Jednaka	3
NZ	4

NEW

QA54 Koliko je iznosila službena stopa nezaposlenosti, odnosno postotak radno aktivnih ljudi koji nemaju posao, u Hrvatskoj u 2006. godini? Reći ću vam da je bila između 0% i 20%.

(ZAPIŠI - SAMO JEDAN ODGOVOR) (AKO "NZ", ZAPIŠI KOD '99999')

(538-542)

--	--	--	--	--

NEW

QA55 Smatrate li da je u Hrvatskoj stopa nezaposlenosti u 2006. godini bila veća, manja ili jednaka onoj iz 2005. godine?

	(543)
Veća	1
Manja	2
Jednaka	3
NZ	4

NEW

QA56

Slažete li se ili ne slažete sa sljedećom izjavom koja se tiče podataka poput ovih o kojima smo upravo razgovarali: "Važno je znati te brojčane podatke."?

(PROČITAJ)

	(544)
Slažem se u potpunosti	1
Uglavnom se slažem	2
Uglavnom se ne slažem	3
Uopće se ne slažem	4
NZ	5

NEW

QA57 Neki ljudi kažu kako statistički podaci igraju važnu ulogu u donošenju poslovnih, javnih i političkih odluka. Smatrate li Vi osobno da se u Hrvatskoj političke odluke donose na osnovu statističkih podataka?

(PROČITAJ - SAMO JEDAN ODGOVOR)

(545)

Da, sigurno	1
Da, vjerojatno	2
Ne, vjerojatno ne	3
Ne, sigurno ne	4
NZ	5

NEW

QA58 Koliko Vi osobno vjerujete službenim statističkim podacima za Hrvatsku, primjerice podacima o nezaposlenosti, inflaciji i gospodarskom rastu? Biste li rekli da ste skloni vjerovati ili ne vjerovati tim podacima?

(PROČITAJ)

(546)

SKLON VJEROVATI	1
NIJE SKLON VJEROVATI	2
NZ	3

NEW

DEMOGRAFIJA

D1 Kada se govori o politici, koriste se izrazi "lijevo" i "desno". Kako biste Vi opisali svoj politički stav služeći se ovom skalom?

(POKAŽI KARTICU) - (ANKETAR: NE POTIČI – AKO ISPITANIK OKLIJEVA, POKUŠAJ PONOVO)

(669-670)

1 LIJEVO	2	3	4	5	6	7	8	9	10 DESNO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Odbija odgovoriti (NE ČITAJ) 11

Ne zna 12

EB67.1 D1

NEMA PITANJA D2 DO D6

D7 Možete li mi reći što od slijedećeg najbolje odgovara Vašoj trenutnoj situaciji?

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ – MOGUĆ JE SAMO JEDAN ODGOVOR)

	(671-672)
Udana/oženjen	1
Ponovno udana/oženjen	2
Neudana/neoženjen, živim s partnerom	3
Neudana/neoženjen, nisam nikad živio/živjela s partnerom	4
Neudana/neoženjen, prije sam živio/živjela s partnerom ali sam sada sam/a	5
Rastavljen/rastavljena	6
Živim odvojeno od partnera	7
Udovica/udovac	8
Nešto drugo (NE ČITAJ)	9
Ne želi odgovoriti (NE ČITAJ)	10

	EB67.1 D7
D8	Koliko Vam je bilo godina kad ste završili s redovnim obrazovanjem?

(ANKETAR:AKO JE ODGOVOR "JOŠ STUDIRAM", KOD '00', AKO JE ODGOVOR "BEZ OSNOVNE ŠKOLE " ILI "NEDOVRŠENA OSNOVNA ŠKOLA", KOD "01", AKO "ODBIJA", KOD "98", AKO "NE ZNA", KOD "99")

(673-674)

--	--

EB67.1 D8

NEMA PITANJA D9

D10	Spol.
-----	-------

(675)

Muški	1
Ženski	2

EB67.1 D10

D11	Koliko imate godina?
-----	----------------------

(676-677)

--	--

EB67.1 D11

NEMA PITANJA D12 DO D14

PITAJ D15b SAMO AKO TRENUTNO NE RADI ZA PLAĆU - KODOVI 1 DO 4 U D15a

D15a	Koje je Vaše trenutno zanimanje?
------	----------------------------------

D15b	Jeste li dosad radili kakav plaćeni posao? Koji Vam je bilo zadnje zanimanje?
------	---

(678-679)

(680-681)

	D15a	D15b
	SADAŠNJE ZANIMANJE	ZADNJE ZANIMANJE
NIJE U AKTIVNOM RADNOM ODNOSU		
Odgovoran za redovitu kupnju i brigu o kućanstvu, trenutno nema nikakvo zanimanje, ne radi	1	1

Student	2	2
Nezaposlen ili trenutno bez posla	3	3
U mirovini ili nesposoban za rad zbog bolesti	4	4
SAMOSTALNO ZAPOSLENI		
Poljoprivrednik	5	5
Ribar	6	6
Stručnjaci (odvjetnici, zdravstveni djelatnici, računovođe, arhitekti, itd.)	7	7
Vlasnici trgovina, obrtnici, ostali samostalno zaposleni	8	8
Vlasnici firme, samostalno ili kao partneri	9	9
ZAPOSLENI		
Zaposleni stručnjaci (liječnici, odvjetnici, računovođe, arhitekti, itd.)	10	10
Viši menadžment, direktor ili visoki menadžment (izvršni direktor, generalni direktor, ostali direktori)	11	11
Srednji menadžment, ostali menadžment (voditelj odjela, mlađi menadžer, nastavnik, tehničar)	12	12
Zaposlenik koji uglavnom radi u uredu	13	13
Zaposlenik, ali ne radi u uredu već putuje (trgovački putnici, vozači, itd.)	14	14
Zaposlenik, ali ne u uredu već u uslužnom sektoru (bolnica, restoran, policija, vatrogasac, itd.)	15	15
Nadzornik	16	16
Kvalificirani fizički radnici	17	17
Ostali (nekvalificirani) fizički radnici, posluga	18	18
NIKAD NIJE RADIO ZA PLAĆU		
	19	19

EB67.1 D15a D15b

NEMA PITANJA D16 DO D24

D25

Biste li rekli da živite u...?

(PROČITAJ)

(682)

ruralnom području ili selu	1
malom ili srednje velikom gradu	2
velikom gradu	3
ne zna	4

EB67.1 D25

NEMA PITANJA D26 DO D39

D40a Možete li mi reći koliko osoba od 15 i više godina živi u Vašem kućanstvu, uključujući Vas?

(ANKETAR.: PROČITAJ – ZAPIŠI)

(683-684)

--	--

EB67.1 D40a

D40b Možete li mi reći koliko djece mlađe od 10 godina živi u Vašem kućanstvu?

(ANKETAR.: PROČITAJ – ZAPIŠI, AKO JE ODGOVOR "NITI JEDNO" ZAPIŠI KOD "00")

(685-686)

--	--

EB67.1 D40b

D40c Možete li mi reći koliko djece između 10 i 14 godina živi u Vašem kućanstvu?

(ANKETAR.: PROČITAJ – ZAPIŠI - AKO JE ODGOVOR "NITI JEDNO" ZAPIŠI KOD "00")

(687-688)

--	--

EB67.1 D40c

D41 Jeste li rođeni ...?

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - MOGUĆ JE SAMO JEDAN ODGOVOR)

(689)

u Hrvatskoj	1
u nekoj drugoj zemlji članici Europske unije	2
u Europi, ali ne u zemlji članici Europske unije	3
u Aziji, Africi ili Južnoj Americi	4
u Sjevernoj Americi, Japanu ili Oceaniji	5
Ne želi odgovoriti (NE ČITAJ)	6

EB67.1 D41

D42 Koja od slijedećih izjava najbolje odgovara Vašoj situaciji?

(POKAŽI KARTICU – PROČITAJ – MOGUĆ JE SAMO JEDAN ODGOVOR)

(690)

Vaša majka i Vaš otac rođeni su u Hrvatskoj	1
Jedan od Vaših roditelja rođen je u Hrvatskoj, a drugi je rođen u nekoj drugoj zemlji članici Europske Unije	2
Vaša majka i Vaš otac rođeni su u zemlji članici Europske unije	3
Jedan od Vaših roditelja rođen je u Hrvatskoj, a drugi je rođen izvan Europske unije	4
Vaša majka i Vaš otac rođeni su izvan Europske unije	5
Ne zna/odbija odgovoriti (NE ČITAJ)	6

EB67.1 D42

D43a Imate li fiksnu telefonsku liniju u Vašem kućanstvu?

D43b Posjedujete li Vi osobno mobilni telefon?

(691)

(692)

	D43a	D43b
	Fiksna linija	Mobilni telefon
Da	1	1

Ne	2	2
----	---	---

EB67.1 D43a D43b

D46 NEMA PITANJA D44 DO D45
Koje od slijedećih dobara posjedujete u kućanstvu?

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ – MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

(693-702)

Televizor	1,
DVD player	2,
Glazbeni CD player	3,
Osobno računalo	4,
Pristup Internetu	5,
Automobil	6,
Stan / Kuću koju ste otplatili	7,
Stan / Kuću koju još otplaćujete	8,
Ništa (NE ČITAJ)	9,
Ne zna	10,

EB67.1 D46

ANKETNI PROTOKOL

P1 DATUM ANKETIRANJA

(723-724)

(725-726)

DAN   MJESEC

EB67.1 P1

P2 TOČNO VRIJEME POČETKA ANKETE

(ANKETAR: KORISTI 24 SATA)

(727-728)

(729-730)

SAT   MINUTA

EB67.1 P2

P3 KOLIKO JE MINUTA TRAJALA ANKETA

(731-733)

MINUTA

EB67.1 P3

P4 Broj osoba prisutnih tijekom anketiranja, uključujući anketara

(734)

Dvije (anketar i ispitanik)	1
Tri	2
Četiri	3
Pet ili više	4

EB67.1 P4

P5 Suradnja ispitanika

(735)

Izvrсна	1
Dobra	2
Prosječna	3

Loša 4

EB67.1 P5

P6 Veličina naselja

(LOKALNI KODOVI)
(736-737)

--	--

EB67.1 P6

P7 Regija

(LOKALNI KODOVI)
(738-739)

--	--

EB67.1 P7

P8 Poštanski broj

(740-747)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB67.1 P8

P9 Broj početne točke

(748-755)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB67.1 P9

P10 Broj anketara

(756-763)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB67.1 P10

P11 Faktor pondera

(764-771)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB67.1 P11

--	--	--	--	--	--	--	--